

DEMOKRACIJA

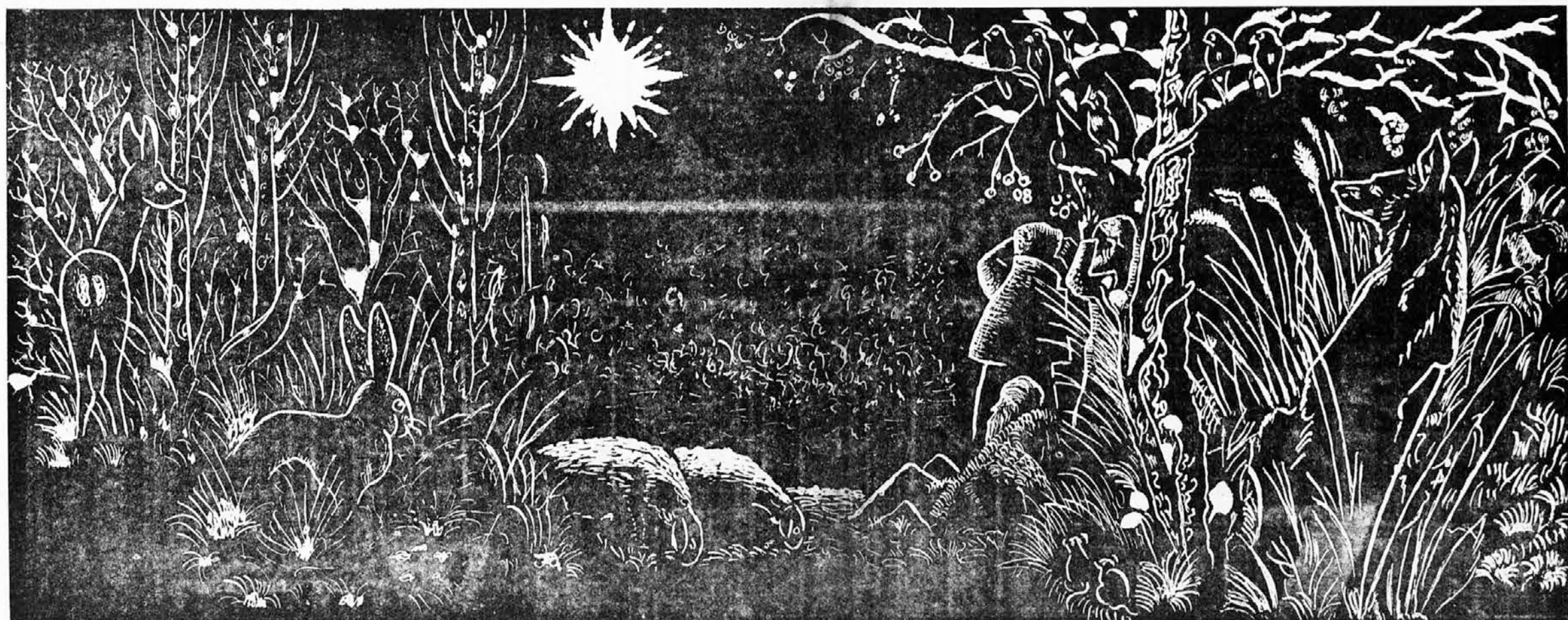
Za naroda slavo, korist
in prosveto delujmo vsi
skupaj z ljubeznijo vneto!

SIMON GREGORČIC

Leto XIV. - Štev. 24

Trst - Gorica, 20. decembra 1960

Izhaja 1. in 15. v mesecu

«MIR LJUDEM NA ZEMLJI»

Pomembno božično voščilo vsem nacionalnim nestrpnim

Univ. prof. dr. E. Menninger-Lerchen-
thal je v ugledni dunajski reviji »Die
Furche« objavil daljši članek pod na-
slovom »Nemščina in slovenščina«, v
katerem obravnava vprašanje koroških
Slovencev na način, ki naj bi služil ne-
strpnemu vsega sveta in tudi pri nas
za vzgled in posnemanje. Članek zaradi
zanimivosti posnemamo v prevodu v
prepričanju, da bo koristen za vse, ki
jim je božični mir živa želja in ne
gola fraza.

I.
Človek zboli in potreben mu je zdrav-
nik. Njegov materin in občevalni jezik pa
ni tisti, ki ga govori zdravnik. Vsekakor
pa bi bilo zelo koristno, da se bolnik in
zdravnik pomenita. Govorjena beseda je
potrebna za utrditev tako važnega za-
pajanja med zdravnikom in pacientom. Ka-
ko pa naj se neposredno sporazumeta?
Ali naj se bolnik nauči zdravnikovega
jezika ali zdravnik bolnikovega? To je
vprašanje, ki morda predstavlja izjemen
primer v celoti jezikovnih problemov na
jezikovno mešanih področjih. Večkrat pa
prihajamo ob obdelavi zamotanih vpra-
šanj do rešitve, če se lotimo najprej po-
samičnih vprašanj celotnega okvirja. Za-
to bi bilo koristno, da se pri reševanju
jezikovnega problema poslužimo odnosov
med zdravnikom in pacientom.

Naša domneva bi se mogla priložnostno
spremeniti v resničnost. Dr. Guem, ki se
zavzema za Južne Tirolce, se pritožuje,
da se morajo Tirolci na Južnem Tirolskem
»prav v trenutku, ko gre za življenje in
smrt sporazumevati z znaki, ker tam-
kajšnji italijanski zdravniki ne obvlada-
jo nemščine. Ali se ti zdravniki ne bi mo-
gli naučiti nemščine? Pa pojdemo na Juž-
no Koroško. Tu leži težko bolan Slovenec.
Pride zdravnik, ki govori samo po nem-
ško. Bolnik je v žalostnem položaju, da
svojemu pomagalcu, morda celo rešitelju
pred smrtjo, sploh ne more ali ne more
dovolj hitro dopovedati vsega tistega, kar
bi zdravniku služilo za pravilno presojo.
Prav tako ne razume bolnik iz zdravni-
kovih ust nobene besede upanja. Kaj bi
se zdravnik ne mogel naučiti vsaj nekaj
slovenščine?

Dr. Guem, ki sam ni zdravnik, je izustil
pravično besedo. Predavalnice vseh medi-
cinskih klinik na svetu odmevajo - ne
brez vzroka - od psihoterapije: sozdrav-
ljanje človeške duše z zdravljenjem nje-
govega telesa. Kako pa naj se s psihote-
rapijo pečamo, če nimamo dostopa do du-
še, ki jo odpira zgolj govorica?

II.
Na to vprašanje ne bomo sami odgo-
varjali. V narodnostnih zadevah v sploš-
nem ne moremo računati na razumevanje,
ker tu prevladuje strast. Zato se bomo
omejili na prispodobo. Evangelist Luka
je bil po rojstvu Grk, po poklicu zdrav-

nik. Svojo prakso je izvrševal v Antio-
hiji v Mali Aziji. Govoril je svoj materin
jezik, potem pa se je priučil tudi hebrej-
ščine in sirščine, da bi se lahko sporazu-
meval s svojimi pacienti, skar je bilo
spričo mešanega mestnega prebivalstva za
izobražence samo po sebi umevno, je k
temu dodal biograf. Prepustimo čitatelju,
naj presodi, ali naj se zdravniki na jezi-
kovno mešanih področjih uče tudi druge-
ga deželnega jezika ali ne.

Moj ded, Theodor von Lerchen-
thal je v letih 1849 in 1850 potoval četrty in peti
gimnazijski razred v Tergestinu (Trstu)
in se učil poleg glavnih predmetov, vključe-
no »nemške jezikovne znanosti«, latinšči-
ne in grščine, tudi še neobveznih pred-
metov italijanščine, francoščine in sloven-
ščine. Vse te predmete so mu ocenili s
»prima cum eminentia«, z odliko. Moral
je biti priden dijak. Po končanih juridi-
čnih studijah na Dunaju so ga namenili za
»službo pri mešanih okrajnih glavarstvih
na Koroškem«. V letih 1862 do 1866 je bil

govo francoščino. Dr. Gussenbauer je me-
nil, da jo ume samo toliko, kolikor se je
tega jezika naučil v gimnaziji, in »to je
hudo malo; mesto pa bi kljub temu spre-
jel. Pol leta zatem je v Liègeu s svojim
nastopnim predavanjem v izvrstni fran-
coščini presenetil poslušalce in tudi na-
dalje predaval v fran. ožini v polnem so-
glasju s študenti.

Ce si zdravniki prisvajajo nekaj slo-
venskih stavkov, zakaj bi tega ne storili
tudi drugi razumniki? Na primer, Koro-
škem? Nobenemu nemškemu Korošču za-
radi tega ne bi odletel iz krone niti en
sam biser, če bi v tem oziru posnemal
»nemškega kneza« Franca Jožefa I. ali
vsakokratnega koroškega škofa, ki govori
tudi drugi deželni jezik. Končno se mo-
ramo vprašati, zakaj se ne bi po vaseh,
kjer skupno živijo Nemci in Slovenci, v-
sak vašan ne naučil poleg svoje materin-
ščine tudi nekaj besed drugega deželnega
jezika. Na to vprašanje bomo odgovorili
z besedami koroškega pesnika, ki so ga

*Vesele božične praznike in srečno
Novo leto želi vsem svojim somišlje-
nikom, prijateljem in simpatizerjem.*

SDZ v Trstu

stolni sodnik-aktuar na Južnem Koroškem.
Ostali mi je v spominu kot odličen in člo-
vekoljuben mož. Znanje slovenščine je
bilo koristno zanj, za deželo in za prebi-
valstvo.

III.

Morda samo gol slučaj: Pred l. 1914 sem
imel mlajšega gimnazijskega kolega - ob
ruskem pohodu v drugi svetovni vojni je
kot polkovni zdravnik izhiral -, imenoval
se je Hermann Schiffermüller. Bil je sod-
nikov sin in odličnjak. Postransko se je
učil, ne da bi ga kdo silil, tudi slovenšči-
ne. Kako to, da doraščajočim na Južnem
Koroškem ne prihaja na misel, da bi si
prisvojili vsaj nekaj slovenskih drobtin?
Z vsa pravico lahko trdimo, da se sleherni
izobraženec lahko nauči nekega jezika,
kot je to bilo nekoč v stari avstro-ogrski
armadi »potrebno za uradno uporabo«. Humanistično izšolan človek se ob večjem
naporu že v kratkem nauči tujega jezika.
Lep primer zato je eden velikih koroških
sinov, nekdanji znameniti kirurg univ. prof.
dr. Carl Gussenbauer. Uradnik belgijske-
ga prosvetnega ministrstva je iskal kirur-
ga za stolico univerze v Liègeu. Obrnil
se je na dunajskega kigurga, prof. Theo-
dorja Billrotha. Ta je vprašal svojega
asistenta Gussenbauerja, kako je z nje-

letos tako pristrčno proslavljali, Josefa
Friedricha Perkoniga: »Kako pravični smo
bili mi otroci! Poleg nemškega jezika, ki
nam je tekoče vrel v očetovi hiši, smo se
učili tudi slovenščine. Nismo se je sramo-
vali! Posluževali smo se je prav tako
kot odrasli, če je tako zapovedoval trenu-
tek, in verjetno je dozdevno slučajnost
vodilo nekaj skrivnostnega, vendar z za-
konito učinkovitostjo.

IV.

Zakaj se zavzemam za dvojezičnost?
Bližajo se božični prazniki. Vsi ljudje si
želimo medsebojnega miru. Kaj ne bi mo-
ral slehernik, ki k temu miru lahko nekaj
pripomore, tudi kaj storiti? Prepričan
sem, da na mešanih jezikovnih področjih
ustvarjata in jamčita mirne razmere v de-
želi samo domoljubje in dvojezičnost.
Stvarno to pomeni: Koroška domovina
nad vse, zato pa nobenega poniževanja in
odklanjanja Slovanov, ki poleg Nemcev
živijo v tej deželi. Tako zadržanje se bo
najbolje izražalo v spoštovanju njihovega
jezika, pri čemer nemška materinščina ne
bo doživela nobenega prikrajševanja. Ka-
teri pa je ta drugi deželni jezik?

Poudarjeni nacionalni Korošci nenehno
(Konec na 2. str.)

Božič 1960

V svetu, ki je vse prej kot mi-
ren in urejen, se pripravljamo na
praznovanje spomina na Roj-
stvo Gospodovo. Njega, ki je
prišel med nas kot glasnik lju-
bezni, bratskega sožitja in miru,
si kličemo pred oči, sredi trenj
in strasti, ki so marsikje s krvjo
pordečila tla, po katerih tavajo
in se mučijo pokolenja na svoji
poti skozi življenje. Mrtvi v Al-
žiriji, mrtvi v Abesiniji, popolna
zmeda v Kongu, preobrti v ju-
govzhodni Aziji, vrenja v Sred-
nji in Južni Ameriki, nadaljeva-
nje ves svet zajemajoče tekme v
oboroževanju, katere stroški se-
gajo v astronomske višine, med-
tem ko dober del človeštva nima
kaj dati v usta in s čim pokriti
svoje nagote. Vse to ni ravno
vzpodbudno za nas, pa čeprav
se istočasno trkamo na prsa in se
pripravljamo, da poletimo na
zvezde, prej novim pustolovšči-
nam, novim težko rešljivim pro-
blemom, da ne rečemo razočara-
njem, kot pa sreči naproti.

Takšen je položaj v svetovnem
merilu. Toda važnejši kot ta, v
katerem prihajajo do izraza ve-
like in dolgoročne silnice zgo-
dovine, je za nas položaj doma, do-
gajanje v okolju, sredi katerega
živimo, kateremu pripadamo. In
tu, zahvalimo se Bogu, ni tako
hudo kot marsikje drugje.

Ob misli na zadnjo svetovno
vojno in strahote, ki smo jih te-
daj preživljali, bi skoro rekli, da
so se vloge v določeni meri me-
njale: marsikaj podobnega, kar
smo osebno bili predmet dogaja-
nja, zdaj lahko drugje samo opa-
zujemo. Toda tudi bogatejši za
izkušnjo in zato v večjo prizade-
lostjo, večjo bolečino in sočust-
vovanjem kot pa je svoječasno

oddaljeni svet sprejemal krvave
krče, v katerih se je z nami vred
zvijala vsa Evropa. Zato razu-
memo narode, ki težijo k svobo-
di, ljudstva, ki se skušajo otresti
nasilnih diktatur, težave tistih,
ki se od danes na jutri pogosto
po tuji krivdi, nepripravljeni in
razdvojeni, znajdejo pred nalo-
go, da morajo sami poskrbeti za
svojo usodo.

Ob letošnjem božiču ne more-
mo mimo teh misli in ugotovitev,
kajti ne moremo si mašiti ušes in
zapirati oči ter ne videti resnic,
ki so vsak dan večje in bolj za-
skrbujoče.

Toda prav praznik, h kateremu
pristopamo in v katerega pomen
se bomo te dni poglobili, nam ka-
že pot, ki edina vodi do rešitve,
do uspešnega razvozljanja vedno
težjih in nevarnejših zapletov.
To je pot, ki jo nakazuje božič-

Vesele božične praznike
želita vsem naročnikom,
čitateljem,
sodelavcem
in oglaševalcem

uredništvo in
uprava
Demokracije

na poslanica »Slava Bogu na vi-
šavah in mir ljudem na zemlji,
ki so dobre volje!«

V njej iščimo navdih in samo
po njej, ki odzvanja v zboru bo-
žičnih zvonov in pesmi, se bomo
približali temu, čemur bomo u-
pravično rekli napredek, in te-
mu, po čemer hrepeni vsako živo
bitje, k sreči!

V soboto,
dne 14. januarja 1961
ob 21. uri v
HOTELU EXCELSIOR
PALACE

X. TRADICIONALNI DOBRODELNI PLES

Vstop samo z vabilom.
Vstopnice
in rezerviranje miz
v Ul. Machiavelli 22
telefon 36-275
dnevno od 17. do 19 ure.
SDD v TRSTU

De Gaulleova pot v negotovost

Od meseca junija 1958 je general De Gaulle že petič obiskal Alžir, da bi na lile mesta izposloval uresničitev svoje politike. Tik pred njegovim zadnjim obiskom je njegova vlada objavila zakonski načrt o pravici samoodločbe alžirskega ljudstva in o začasni organizaciji javne oblasti v Alžiru. Obenem je določila 8. jan. 1961 za dan ljudskega glasovanja.

Kdor pazljivo zasleduje dogodke v Afriki, Aziji in razvoju v OZN, ki je v zadnjem letu popolnoma spremenila svojo belo podobo; kdor prebira govorniške bitke pleuma in političnega odbora te svetovne organizacije, se ne more iznebiti vtisa, da so vsi ti dogodki in da je ves ta razvoj zdrknul povsem neopazeno mimo francoskih naseljencev v Alžiru.

Gotovo imajo ti naseljenci pravico, da smatrajo Severno Afriko za svojo domovino. De Gaulle se je s svojo besedo obvezal, da jim bo to domovino tudi ohranil. Vendar so časi, v katerih je milijon Evropejcev gospodoval devet milijonom Alžircev, za nami. Tega dejstva se zaveda velika večina Francozov na matičnih tleh. Ze vodilni politiki tako imenovane četrtne republike so bili o tem prepričani, manjkala pa je potrebna avtoriteta in tudi oblast za potrebne prijeme ob taki stvarnosti. Guy Mollet, socialistični ministrski predsednik je 1. 1954 doživel v Alžiru kampanjo, čeprav je prihajal z neprimerno skromnejšimi načrti kot general De Gaulle. Izgleda, da sedaj niti generalova avtoriteta več ne zadostuje za rešitev problema.

Prav zaradi tega sklicuje general prebivalstvo, naj njegovo avtoriteto okrepi z ljudskim glasovanjem, in to tako v Alžiru kot v matični državi. Tu in tam so namreč na delu skrajneži, ki zahtevajo radikalno rešitev, ki pa so nedvomno manjšina. Tem bi general rad postavil nasproti falango, ki se navadno ne vmešava v politična trenja. Francoskim nacionalistom bi general rad dokazal, da ima za seboj veliko večino Francozov. Alžirskim nacionalistom pa bi rad istočasno poasnil, da večina mahomedancev ne pripada alžirskim upornikom. To je smisel ljudskega glasovanja 8. jan. 1961. Nihče ne dvomi v De Gaulleovo zmago. Kljub temu pa tudi nihče ni prepričan, da bo s tem alžirski problem rešen.

General ni niti svojim rojakom in niti svojim alžirskim nasprotnikom izgladil poti, po kateri naj mu sledijo. Zaradi notranjih težkoč je alžirsko vprašanje puščal zamegleno in nejasno. To mu je v začetku zagotovilo zaupanje alžirskih upornikov. De Gaulleov obrazec o samoodločitvi jim je odprl nekrvavo pot za doseg lastnih ciljev. Po razočaranjih v Melunu kjer so se izjavila pogajanja med Francozi in alžirsko begunsko vlado, so se uporniki vrnili na svoje stališče, da mora spor rešiti samo orojce.

Medtem ko se je De Gaulle trudil krotiti francoske nacionaliste v lastni hiši, so alžirski nacionalisti iskali pomoč v Moskvi.

Komunistični koncil 1960

Tajni koncil 81 komunističnih partij, ki se je štiri tedne vlek v Moskvi, so končno zaključili. Uradno poročilo je moralo tudi nekaj dni skozi sito in rešeta, preden je bilo zrelo za svetovno javno mnenje. Besedilo je obilno, bogato na frazologiji in nejasnosti. O kakih ideoloških nasprotovanjih med Moskvo in Pekinom ni otipljivih dokazov. Vse je izredno rafinirano in skrbno garnirano, da ne bi vzbujalo domneve o razpokah enotnosti komunističnega sveta. Na zunaj je Hruščeva teza o koeksistenci vsekakor zmagala.

„Mir ljudem na Zemlji“

(Nadaljevanje s 1. str.)

dokazujejo, da »vindišarje« niso Slovenci in da slovenskega jezika sploh ne razumejo. Vindiš, tako mi je pojasnjeval jezikoslovec, ki ni Slovan, ampak pristen Tirolec, zveni po rusko. Obstaja samo kot ljudski jezik in ne pozna pismenega izražanja. To naj bi bil, tako mislim, tudi vzrok, zakaj se v politiki vedno govori samo o slovenskem jeziku. Če pa bi vindišarje vprašali, kateri je njihov pismeni jezik, bi gotovo ne odgovorili, da je to nemščina ampak slovenščina. To, je dejal moj zaupnik, je zelo lep jezik in ima morda najlepšo liriko na svetu.

V.

Dvojezični napisi na železniških postajah in železniških prehodih spadajo med moje otroške spomine. Nemštvo ni zaradi njih utrpelo nobene škode. Po 1. 1918 so slovenske napise odstranili. To je bilo po zlomu avstro-ogrske monarhije, ob tvorbi novih nacionalnih držav, in med njimi je bila tudi »Nemška Avstrija«.

Kasneje se je izkazalo, da tvorba nacionalnih držav v Donavskem prostoru le ni bila tako enostavna. Na Koroškem je bila z obrambo in ljudskim glasovanjem ohranjena deželna enotnost, s tem pa je bil s tvorbo Gradišanske s slovaškimi in hrvaškimi deli prebivalstva odpravljen tudi značaj čisto nemške Avstrije. Iz »Nemške Avstrije« je spet nastala »Avstrija« (svetovnopolično ozadje tega preimenovanja tu ne prihaja v poštev) z isto mislijo kot jo je njena prednica izpolnjevala v evropski zgodovini. Hvala Bogu, saj bi drugače danes ne bilo nerazdeljene Koroške in tudi ne Avstrije.

kvi in Pekingu. To karto drži sedaj v rokah alžirska begunska vlada kot svoj edini adut. Ali pa zares računa na komunistično vmešavanje? Ali čaka samo na to, da De Gaulle napravi red v lastni hiši? Ali morda samo preži, da De Gaulle končno odkrije svoje karte? Alžirska republika, ki jo je De Gaulle v svojem zadnjem govoru obljubil, pušča toliko odprtih vprašanj, da je sklenitev miru z uporniki hudo problematična. Meddobje napol neodvisne in v avtonomijo doraščajoče Alžirije, ki naj zaživi po ljudskem glasovanju, prihaja z veliko zamudo. Danes verjetno ni več mnogo časa za vmesne rešitve, kajti rešitev sama postaja z vsakim dnem bolj nestrna.

Če bi Francija vzporedno z ostalimi, vsekakor edinstvenimi napore na alžirskih tleh, vzgajala Alžirce za upravljanje in jih uvajala k sodelovanju, bi verjetno nikoli ne prišlo do alžirske voje. Politični vzgoji Alžircev pa so se trdovratno upirali francoski naseljenci, kakor se pomirjenju upirajo tudi danes. Zato mora general najprej rešiti vprašanje naseljencev, ne strpnežev, kajti šele potem bo mogoča tudi stvarna rešitev alžirskega vprašanja.

De Gaulle je dejal, da se vlak premika in da ga ni moč zadržati; ta vlak pa vozi zaenkrat v negotovost.

HRUSCEV ISCE NOVEGA GRESNEGA KOZLLA. V zadnji številki »Demokracije« smo poročali o resni stiski Nikite Hruščeva, v katero je zašel po katastrofalni žitni nesreči v Kazakstanu. Zasedanje centralnega komiteja, na katerem bi moral Nikita odgovorjati zaradi uničenja dveh milijonov ton ržnice, so sedaj neopričakovano odgodili na mesec januar 1961. Očitno je, da si mora Nikita med tem preskrbeti grešnega kozla, na katerega bo zvrnil vso krivdo. Izgleda, da se mu je to tudi že posrečilo. Moskovski radio je pričel s kritično kampanjo proti kmetijskemu ministru Vladimirju Mackeviču, kateremu med drugim očita, da je popolnoma odpovedal v boju proti plevelu. Radio Moskva obtožuje ministra, da gni je na tisoč in tisoč hektarjih njiv žitno klasje pod snegom. Prav tako ugotavlja

VESELE BOŽICNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO ZELI VSEM SLOVENCEM

»MLADIKA«

radio, da so peščeni vetrovi s peskom pokrili na tisoče ha zemlje še pred snegom. Burja se puč Hruščevim ukazom ne pokori in tudi sneg je ostal »nazadnjaška«.

NOVI SEF ITALIJANSKEGA GENERALNEGA STABA. Dosedanji šef italijanskega generalnega staba, gen Lucini je dosegel starostno mejo. Na njegovo mesto je bil imenovan gen. Antonio Gualano.

DEAN RUSK - NOVI AMERISKI ZUNANJI MINISTER. Senator Kennedy, bodoči predsednik Združenih držav, je imenoval vse osebnosti svoje vlade. Za zunanjega ministra je bil imenovan 52 letni Dean Rusk, predsednik Rockefellerjeve ustanove, Chester Bowles za podtajnika in Adlai Stevenson za veleposlanika pri OZN.

KITAJCI IN JUGOSLOVANI. Ivo Večvoda, namestnik glavnega tajnika jugoslovenskega zunanjega ministrstva je 8. t.m. izročil rdečektajskiemu odpravniku poslov v Beogradu protestno noto proti govoru Cuenlaja v albanskemu poslanstvu v Pekingu, v katerem je klevetal jugoslovenske odgovorne osebnosti. Rdečektajski odpravnik poslov je noto zavrnil.

KRALJEVSKE POROKA V BRUSLJU. Belgijski kralj Baudouin in dona Fabiola de Mora y Aragon sta se v četrtek, 15. t.m. z vsemi slovesnostmi poročila. Tako ima Belgija po 25 letih zopet kraljico.

CASNIKARSKA STAVKA. V soboto 17. in nedeljo 18. t.m. so stavkali časnikarji po vsej Italiji. Casnikarji zahtevajo 15. mesečno plačo in povišek osnovnih plač

SLOVENSKA PROSVETNA MATICA želi vsem Slovincem vesele in blagoslovljene božične praznike in srečno Novo leto.

41-60-70 odst. Lastniki pa so ponudili 12 odstotni povišek.

GRSKA LETALA ZA JUGOSLAVIJO. Atenski list v angleščini »Daily Post« poroča, da je Grčija prodala Jugoslaviji 50 reakcijskih lovcev »F 84-G«

JUGOSLOVANSKO GOSPODARSTVO. Steviljo zaposlenih delovnih moči je v zadnjem času doseglo 3.400.000. 31. X. leto je znašal obtok plačilnih sredstev 183,2 milijard dinarjev, pred letom je ta obtok dosegel 152,9 milijard dinarjev.

POZIVLJENO JUGOSLOV. OBRTNIŠTO. V zadnjem času je jugoslovansko obrtniško ponovno zaživel. Se pred kratkim so titovski gospodarski modriraji izglašali obrtnišvo za nazadnjaško jugoslovanskega gospodarstva in ga obsodili na smrt. Medtem pa so se pričele spet uveljavljati zasebnogospodarske tendence v spoznanju, da prinašajo obrtniški izdelki dragocene valute. Usnjata galanterija, kri-

Memorandum in priznanje diplom

Intervencija SDZ in SKS v dveh važnih vprašanjih

Dva dogodka sta v zadnjem času izzvala posebno pozornost slovenske skupnosti na Tržaškem: sklep sodnika, ki je še enkrat moral ugotoviti, da londonski sporazumi v Italiji nimajo zakonite veljave in jih sodišča zaradi tega ne morejo upoštevati, ter skoro istočasna objava pisma, s katerim se je vladni komisar dr. Palamara na nesprejemljiv način odločil upri morebitnemu priznanju študijskih naslovov, ki so doseženi na jugoslovanskih univerzah.

Prvi dogodek nesporno in otipljivo dokazuje, v kakršno nedopustno dvomnost, pravno protislovje in nedoslednost zahajajo družbene ustanove, če se enkrat sprejete sklepe in obveznosti ne uresniči v vsej njihovi polnosti. Ob ustavnem členu, ki jamči narodnim manjšinam uživanje vseh pripadajočih pravic - in uporaba jezika je nedvomno ena izmed teh - so še vedno v veljavi določila fašistične zakonodaje, ki prepovedujejo Slovincem, da bi celo na sodišču smeli uporabljati govorico, ki jim je najbližja. Ta pravica, ki je v londonskih sporazumih še prav posebej poudarjena, je še vedno mrtva črka, čeprav bi to že zdavnaj ne smela biti več. Slovenska demokratska zveza in Slovenska katoliška skupnost, ki uvidevata veliko nevarnost nadaljevanja takšne politike odrekanja osnovnih človeških

pravic slovenski manjšini in neizpolnjevanja danih obljub ter podpisanih pogodb, sta zato poslali predsedniku vlade naslednjo brzojavko:

On. AMINTORE FANFANI,
predsednik ministrskega sveta

RIM

SLOVENSKA DEMOKRATSKA ZVEZA IN SLOVENSKA KATOLISKA SKUPNOST, PREDSTAVNICI DEMOKRATSKIH SLOVENCEV TRZASKEGA OZEMLJA, OB PONOVI ODLOČITVI TRZASKEGA OKROŽNEGA SODISCA, KI POTRjuje POPOLNO PRAVNO NEUCINKOVITOST LONDONSKE SPOME-NICE O SOGLASJU IN PRILožENEga, POSEBNEga STATUTA, ZAHEVATA TAKOJSNJO PARLAMENTARNO RATIFIKACIO TE MEDNARODNE POGODBE:

OB VZTRAJNI POLITIKI RAZLASCANJA ZEMLJISC PRIPADAJOCIH NASIM KMETOVALCEM S CILJEM RAZNARODOVANJA SLOVENSKE ZEMLJE ZAHEVATA UKINITEV TE, SLOVENS-KAM IN ITALIJANSKIM KORISTIM SKODLJIVE POLITIKE, DA BI TAKO

ODSTRANILI OVIRO ZA DOBRO RAZUMEVANJE IN SOZITJE SLOVENSKEGA IN ITALIJANSKEGA PREBIVALSTVA TEH KRAJEV.

Slovenska demokratska zveza
Trst

Slovenska katoliška skupnost
Trst

Glede priznanja študijskih naslovov doseženih na jugoslovanskih šolah in univerzah pa je treba upoštevati dvoje: prvič, da gre v precejšnji meri za ljudi, ki so zaradi predvojnih razmer v takrat fašistični Italiji bili takorekoč prisiljeni, da študirajo ali dokončajo svoje študije v Jugoslaviji. Če bi se danes od njih zahtevalo, da morajo svoje diplome še notificirati, potem bi to pomenilo, da se hoče te žrtve preteklih razmer za njihovo izpričano doslednost in načelnost samo še kaznovati. Drugačen je primer tistih, ki so ali še študirajo v Jugoslaviji po vojni. Poleg specifičnih potreb slovenskega šolstva na Tržaškem, ki rabi posebno za slovenistiko in razne slovensko kulturo in zgodovino zajemajoče predmete specializirane učne moči, je treba tu opoštevati dejstvo, da je pravica do visokosolskega študija v lastnem jeziku že davno zakonito priznana nemški manjšini v Gornjem Poddolju. Odrekanje podobne pravice slovenski manjšini v Italiji bi torej pomenilo očitno diskriminacijo in to v okviru ene in iste države ter pravnega reda!

Slovenska demokratska zveza in Slovenska katoliška skupnost v Trstu sta zato tudi v tem vprašanju podvezli najprimernejši korak s tem, da sta poslali predsedniku vlade, zunanjemu ministru in svetnemu ministru naslednje pismo:

Trst, 19. decembra 1960

Predsedstvu ministrskega sveta
Kabinet Rim
Ministrstvu za zunanje zadeve
Generalna Direkcija za kulturne stike
Urad 1. Rim
Ministrstvu za javno šolstvo
Kabinet Rim

Podpisana predstavnika Slovenske demokratske zveze in Slovenske katoliške skupnosti v Trstu, poudarjajo dejstvo, da glasom tiska ni bilo v predvideno kulturno konvencijo med Italijo in Jugoslavijo vnešeno nobeno določilo glede medsebojnega priznanja univerzitetnih diplom pridobljenih v obeh državah, smatra, da je treba to pripisati posegu a. dr. Giovanni Palamare, Vladnega generalnega komisarja za Tržaško ozemlje, ki je, z zaupnim dopisom z dne 11. novembra 1960 naslovljenim na predsedstvo ministrskega sveta, ministrstvo za zunanje zadeve in ministrstvo za javno šolstvo, katerega je objavil rimski tisk, sporočil ugovore proti priznavanju v Jugoslaviji pridobljenih diplom.

Ker pa je republiška vlada s svojim dekretom z dne 20. januarja 1956 objavljenim v Uradnem listu z dne 10. februarja 1956 priznala veljavnost mnogim avstrijskim akademskim naslovom, smatra podpisana predstavnika, da bi morali na enak način preučiti in urediti vprašanje priznanja diplom doseženih na jugoslovanskih univerzah, da bi tako preprečili nepravilno diskriminacijo v obravnavanju pripadnikov slovenske in nemške manjšine, ki so oboji polnopravni državljani republike Italije.

Za Slovensko demokratsko zvezo
Predsednik:
odv. dr. Branko Agneletto l. r.
Za Slovensko katoliško skupnost
Predsednik:
odv. dr. Teofil Simičić

stali in pletarski izdelki se s pridom uveljavljajo v Združenih državah, v Švici, na Nizozemskem in tudi v Italiji. Lansko leto so prinesli 4 milijone dolarjev. Letos računajo, da bodo samo pletarski izdelki dobavili državi 6 milijonov dolarjev deviz.

MASARYK JIH ZBADA. Vlada Združenih držav je zavrnila češkoslovaško noto, s katero so češki komunisti Združenim državam zagrozili, da ne bodo dostavljali pismenih pošilk, ki so frankirane s podobo Tomaža Masaryka na znamkah. V svoji noti ugotavljajo Združene države, da je bil predsednik Masaryk ne samo velik zastopnik človeštva ampak tudi osvoboditelj svoje lastne domovine. Dejstvo, da smatrajo češkoslovaški komunisti počastitev Masaryka, velikega češkoslovaškega patriota, za sovražno dejanje, je nerazumljivo in nesmiselno.

PAPEZEVA BOŽICNA POSLANICA. Papež Janez XXIII. bo svojo božično besedo spregovoril 22. t.m. ob 20 uri. Prenešale jo bodo številne radijske postaje.

PRIJETNE BOŽICNE PRAZNIKE IN USPEHOV POLNO NOVO LETO ZELI VSEM SVOJIM PODPORNikom, ČLANOM IN PRIJATELJEM SLOVENSKE DBORODELNO DRUSTVO V TRSTU

DRŽAVNI UDAR V ABESINJI. V času ko se je abesinski cesar Haile Selasije mudil v Braziliji, so njegovi nasprotniki prejšnji teden uprizorili, državni udar in cesarja odstavili. Ni jasno, ali so zadevo skuhali doma ali so imeli prste vmes tujci. Vsekakor so cesarju zveste čete upor zadušile in vstajnike polovile.

200 MRTVIH PRI DVEH LETALSKIH NESRECAH. Pri trčenju dveh potniških letal nad New Yorkom je izgubilo življenje 138 oseb. 24 ur za tem tragičnim dogodkom pa se je zrušilo potniško letalo nad Monakom, ki je pokopalo 30 oseb. Ostale žrtve so izgubile življenje zato, ker so se letala zrušila na gosto naseljene mestne predele.

Nemci in dinarska stabilizacija

Zelja Združenih držav je, da bi Titova Jugoslavija čimprej - po možnosti še pred 31. dec. 1960 - dobila na mednarodnih tržiščih kapitala 300 milijonov dolarjev dolgoročnega posojila za stabilizacijo dinarja oziroma za nemoteni prehod k svobodni zamenjavi jugoslovanske valute. Po poročilih nemškega tiska so Združene države po diplomatski poti predlagale zahodnonemški zvezni vladi v Bonnu, da bi eno tretjino tega posojila - namesto Združenih držav - podelila Zahodna Nemčija. To pomeni 600 milijonov mark.

Kot znano je zahodnonemška vlada pretrgala diplomatske odnose s Jugoslavijo v času, ko je Tito uradno priznal vzhodnonemško lutkovno komunistično vladavino.

Nemški listi z vsem poudarkom naglašajo, da bi se morala pobuda za ponovno stike med Beogradom in Bonnom spočiti

SLOVENSKA AKADEMSKA LISTA »ADRIA« želi vsem svojim volivcem in prijateljem vesele Božič in srečno Novo leto 1961

v Beogradu, ker je po poluradnih izjavah Titov režim interesiran na zopetni normalizaciji in ne obratno.

Če se zahodnonemška vlada kljub vsemu trudi, da preskrbi Jugoslaviji stabilizacijski kredit, se po mnenju nemškega tiska, to dogaja na izrečno željo Združenih držav in ne zato, ker bi se Zahodna Nemčija želela s Titom pobotati.

V Bonnu se širijo govorice, da bo teh 600 milijonov mark oskrbel zasebni bančni konzorcij. Ze leta 1951 so nemški kreditni zavodi podelili Jugoslaviji manjši kredit za nakup živil.

Kongo prod OZN

Glavna skupščina OZN nadaljuje razpravo o ureditvi kongoškega vprašanja. Sovjetski delegat Zorin je zahteval, da se generalnemu tajniku Hammarskjöldu odvzamejo generalna pooblastila. Pri tem se je skliceval na sklepe Zedinjene arabske republike, Gvineje, Ceylona, Maroka in Indonezije (Jugoslavije ni omenjal), da odpokliče svoje čete iz Konga, kar naj bi bil dokaz, da ne zaupajo generalnemu tajniku. Predlagal je ustanovitev posebne azijsko-afriškega odbora, ki naj bi nadziral delovanje generalnega tajnika.

Šest afriško-azijskih delegatov z jugoslovanskim zastopnikom vred je predložilo novo resolucijo, po kateri bi morali takoj izpustiti vse politične zapornike, sklicati parlament in izgnati vse belgijske vojske in napolvojaške osebe. Odvzema generalnih pooblastil Hammarskjöldu ta resolucija ne vsebuje.

Nasprotno je zastopnik republike Honduras predlagal, naj se Hammarskjöldu za 100 dni podelijo neomejena pooblastila, da napravi v Kongu red. OZN je ta predlog molče osvojila.

Prav tako je glavna skupščina črtala iz afriško-azijske resolucije o Alžiru določbo, ki zahteva ljudsko glasovanje pod nadzorstvom OZN.

Dr. Branko Agneletto - predsednik SDZ

Redni občni zbor Slovenske demokratske zveze

V nedeljo, 18. t.m. ob 16 uri so se v prostorih SDZ v Trstu, v ulici Machiavelli 22/II. zbrali pooblašeni delegati in zaupniki krajevnih organizacij SDZ, da na rednem občnem zboru ocenijo delo svoje politične organizacije, se porazgovorijo o novih pobudah za bodočnost ter si izvolijo nov upravni odbor.

Polnoštevilne delegate je pozdravil po-slevoedec podpredsednik SDZ, prof. Ivan Rudolf, ki se je najprej spomnil nenadne in nepričakovane smrti edinega dosedanjega predsednika SDZ, dr. Josipa Agneletta, ki nas je zapustil dne 14. julija letos in pozval prisotne, da se oddolžijo spominu velikega voditelja demokratičnih Slovencev po drugi svetovni vojni na našem ozemlju z enominutnim molkom in vzklikom »Slava njegovemu spominu!«

V imenu Slovenske prosvetne Matice je občni zbor pozdravil njen predsednik, dr. Fran Delak, ki je zaželel občnemu zboru in bodočemu odboru čim več uspehov. V imenu SKS pa je pozdravil zborovalce, predsednik dr. Teofil Simič, ki je naglasil trdno povezavo obeh organizacij v doseganju in doseganju delu. Bratrina je v imenu SDZ v Gorici pozdravil občni zbor, se spomnil velikega dela in požrtvovalnosti pok. predsednika, dr. Josipa Agneletta, in želel novemu odboru čim več uspehov.

Nato je govoril v otvoritnem govoru, ki ga prinašamo na 4. str. današnje številke, razčlenil očitek »brezdejnosti« demokratičnega sveta, s katerim odtegujejo zlasti našo inteligenčno mladino ne samo komunisti in titovci, ampak tudi tako imenovani sredinci in celo izraziti nasprotniki komunizma.

Tajniško poročilo je podal, tajnik Zveze, dr. Rudolf Marc, ki je v daljšem poročilu v podrobnostih in po časovni zaporednosti prikazal politično delo organizacije od zadnjega občnega zbora dalje. Tako je odbor do podrobnosti obravnaval vprašanje avtonomne dežele Furlanija-Juljskega Krajina, katere ustanovitve predvideva italijanska ustava in od katere si Slovenci obljublamo stvarnega in lojalnega sodelovanja z demokratičnimi sodelavci. Posebno intenzivno se je odbor bavil o našem šolskem vprašanju in o dvojzičnosti, kot jo predvideva Londonski sporazum. Odbor je sestavil solidarnostne resolucije z našimi koroškimi brati. Maja 1959 je bila sestavljena in odposlana resolucija glede uvedbe dvojzičnosti vsem slovenskim županom.

Septembra 1959 je odbor poslal biv. poslaniku Confalonieriju pismo, kjer je obrazložil vsa pereča vprašanja našega naroda na tem ozemlju. Istočasno se je zavzemal za pravično dodelitev dveh kulturnih domov. Ob istem času se je ukvarjal z vprašanjem ustanovitve in delovanja Kmečke bolniške blagajne. Odbor je izdal posebno brošuro, s katero je našim kmetovalcem poljubno obrazložil delovanje te ustanove. Meseca novembra 1959 se je odbor podrobneje ukvarjal z našim tiskom.

Meseca marca 1960 je italijanska vlada na kriza sprožila vprašanje gospodarskega in socialnega stanja na Tržaškem. Maja 1960 se je odbor sestal na žalni proslavi

vi desete obletnice smrti enega izmed prvih treh ustanoviteljev SDZ, dr. Petra Udoviča. Junija meseca je predsednik dr. Josip Agneletto poročal o volitvah v občinske ustanove in sporočil, da smo demokratični Slovenci končno prišli do zastopnika v občinski mestni ustanovi E.C.A.

Meseca julija letos pa nas je kot z jasne neba presenetila nenadna smrt našega voditelja, našega predsednika, dr. Josipa Agneletta. Žalno svečano je Zveza, priredila v nedeljo dne 24. julija z govorom g. ing. Borisa Saneina pred nabitno polno dvorano. Temu so sledile priprave za pokrajinske volitve in občinske volitve, na podeželju. Izid je bil za Slovensko listo, ki so ji na razpolago najskromnejša sredstva tako v sodelavcih kot denarju, čast. Zvišala je število svojih glasov in ta porast je vzpodbudila, da vztrajamo na začrtani poti.

Skupno z drugimi strankami, v katerih so zastopani Slovenci, smo novembra odposlali še dve resoluciji na pristojna mesta glede slovenskih narodnostnih vprašanj.

V svoji borbi za svobodo in demokratičnost ter proti nasilju vseh vrst, za priznavanje najosnovnejših pravic našega ljudstva, je SDZ izvršila tudi v tem obdobju svojo častno dolžnost, je zaključil tajnik.

Tajnikovemu poročilu je sledilo poročilo blagajnika.

Naslednja točka dnevnega reda so bile volitve novega predsednika. Z veliko večino glasov je bil izvoljen za predsednika SDZ, dr. Branko Agneletto. Izvolitev so prisotni pozdravili z burnim ploskanjem.

Nato so izvolili še naslednji odbor:

Odborniki: prof. Ivan Rudolf, Kristjan Tence, dr. Rudolf Marc, Marko Udovič, Kalc Lojze, Stoka Jernej, Sosič Zoran, Maurič Ivan, Pertot Josipina.

Nabrežina: Josip Terčon, Lambert Pertot, Ivo Kralj, (Slivno sin Jožeta Kralja), Semec Mario, Zužek Franc, Legiša Alojz.

Zgonik: Josip Milič Cernjava Mario, Zigon Miroslav, Doljak Henrik (Samotarca), Vodopivec Just.

Dolina: Jercož Valentin, Križmančič Albin, Zerjal Friderik.

Boršt: Zahar Mario, Petaros Josip, Kosmač Niko.

Odbor bo na prihodnjih sejah kooptiral še nekaj članov.

Nadzorni odbor: Miro Srebotnjak, Peter Udovič, Castno razsodišče: Dr. Fran Delak, Flajban Mihael.

VLOŽENA SLOVENSKA LISTA V REPENTABRU

S predložitvijo »Slovenske liste« z lipovo vejico in helebardo, ki bo prvi volilni znak na volilnici, smo Slovenci iz občine Repentabor postregli svojim bratom in sestram tu in v domovini z najlepšim božičnim darilom.

Listo smo sestavili demokratično po abecednem redu; tako ri prvega ne zadnjega:

GUSTIN EDVARD;
GUSTIN EMIL;
KOMAR KAREL;
LUPINC BRANISLAV;
MILIČ ALOJZ
STEPANČIČ ALEKSANDER
ŠKABAR KARLO;
ŠKABAR KARLO;
ŠKABAR JOŽE;
ŠKABAR LEOPOLD;
ŠTOK LJUBO;
ZLOBEC AVGUŠTIN

Podrobnejši program bomo objavili v novoletni številki »De-

mokracije». Pri sestavi liste so nas vodila med drugim tudi tale načela:

Občinsko upravo morajo voditi zavedni in izkušeni domačini. Naša »Slovenska lista« je izraz

sporazuma večjih mož, ki jim je blaginja repenske občine nad koristimi posameznikov in strank. »Slovenska lista« je izraz hote-nja in volje neodvisnih domačinov, ki hočejo vzgledno upravljati prelepo občino na slovenskih tleh ob Jadranu.

KANDIDATI »SLOVENSKE LISTE« ZA OBČINO REPENTABOR

Polnočnica pri Sv. Jakobu

Sentjakovski cerkveni pevski zbor vabi tržaške slovenske vernike k polnočni maši, ki bo na sv. večer ob 21 uri v župni cerkvi sv. Jakoba.

Pod vodstvom gđ. Bernarde Slamove bo zbor pel mašo, katero bo o polnoči odajal tržaški slovenski radio.

Pridite v velikem številu, da slišite lepe božične pesmi!

Peovski zbor

Prva seja dolinskega občinskega sveta

Na Miklavžev dan je bila na dolinskem županstvu prva seja novoizvoljenega občinskega sveta.

Ker se svetovalec Slovenske liste g. Sturman Andrej ni javil in tudi ni predložil potrebnih listin, ki jih za tak primer predvideva zakon, je občinski svet soglasno potrdil za svetovaleca »Slovenske liste«, g. Marijana Zaharja, ki je za Sturmanom dobil največ prednostnih glasov.

Sledilo je glasovanje za izvolitev župana. S šestnajstimi glasovi je bil izvoljen g. Dušan Lavriha. Stirje svetovalci opozicije pa so oddali bele glasovnice. V upravni odbor so bili izvoljeni gg. Bolčič Josip kot podžupan, Sanein Josip, Ota Josip in Zuljan Just. Za namestnika pa Hervat Urh in Klun Just.

Po končanem glasovanju je povzel besedo župan in izrazil hvaležnost za ponovno izkazano mu zaupanje ter se zavzemal za rešitev še neresenih vprašanj med drugim omenil, da bodo odnosi do opozicije lojalni ter upa, da bo opozicija sodelovala pri reševanju skupnih problemov.

Nato je spregovoril še zastopnik »Slovenske liste« g. Marijan Zahar, ki je no-

voizvoljenemu odboru izrazil najboljše želje, da bi bilo delovanje plodno in nepristransko ter v splošno korist vseh občanov. Priporočal je upravnemu odboru, da posveča vso svojo pozornost predvsem krajevnim problemom, tako na gospodarskem, kulturnem in narodnostnem področju. Kar se pa nas tiče - je nadaljeval g. Zahar - bodo naša načela ista kot doslej. Lahko pa vam zagotovimo svojo podporo in sodelovanje, kadar bo šlo za reševanje pametnih in konkretnih ukrepov v blagor vseh. Dejal je tudi, da je prepričan, da se ne povrnejo več tisti žalostni časi, ko je vladalo v tej dvorani nestrpnost in sovražno vzdušje, ki ni bilo ne v korist in ne v čast nikomer. Končno se je zahvalil vsem onim volivcem, ki so oddali svoj glas »Slovenski listi« ter tako pripomogli, da je občina ostala v rokah domačinov.

Kmetijska strokovna šola v Zgoniku?

Dnevnik so poročali, da je višja oblast pristala na ustanovitve Nižje kmetijske strokovne šole v Zgoniku, ali pa to tudi pomeni, da bodo šolo v doglednem času odprli, je drugo vprašanje.

Dne 13. t.m. se je sestal nov zgoniški občinski svet. Pri izvolitvi g. Pirca za župana, so svetovalci slovenske liste, gg. Milič, Stofla in Živec, oddali bele glasovnice.

Naslednja seja občinskega sveta je sklicana za soboto po božičnih praznikih. Na vrsti je obilo vprašanj. Občanarji z zanimanjem sledijo zadnjim dogodkom, posebej razlogom, ki so dovedli do otvoritve italijanske šole v naši vasi.

Občinar

Roditeljski sestanek v Dolini

Na praznik 8. t.m. je profesorski zbor tukajšnjega strokovnega industrijskega tečaja sklical sestanek staršev, na katerem smo se pogovorili marsikaj koristnega in potrebnega. Udeležba je bila nad pričakovanje velika. Najprej nam je ravnatelj zavoda obrazložil pomen slovenskih šol. Bridko se je pritoževal nad občino in občinsko upravo, da se premalo zanima za šolske potrebe. Opozoril je na nekaj okvar, ki čakajo že tedne in mesece na popravilo. Izrazil je upanje, da bo novi občinski odbor izdatnejše skrbel za šolske potrebe kot je to storil prejšnji.

Nadalje je g. ravnatelj povedal, kako nekateri podcenjujejo in celo obrekujejo slovensko šolo, češ da nima veljave in da s to šolo mladina ne dobi nobene službe. Vse te obtožbe je kot popolnoma neutemeljene zavračal.

Nato je govoril prof. Zobec o tehničnem risanju in o pomenu tega predmeta. Prof. dr. Artač pa je obrazložil navzočim pomen slovenske kulture in jezika ter poudaril, kako važna sta ta dva predmeta za človekovo življenje. Nato so nam profesorji obrazložili pomen mizarke in mehanične delavnice v življenju naših učencev, posebno še zato, ker zahteva današnja doba od človeka mnogo več kot je od njega terjala preteklost. Prav tako so nam mnoge zanimivosti odkrile o kuhinjski in gospodinski umetnosti, o ročnem delu in ostalih gospodinskih prirobnostih prisotne gg. profesorice.

Na koncu se je razvil nevezani razgovor med šolniki in starši. Eni in drugi so si med seboj izmenjali koristne misli o vzgoji in prepovedni vzajemnosti med domom in šolo. Starši so bili s sestankom zelo zadovoljni.

K. N.

Govor novega predsednika

Po končanih volitvah je predsedniško mesto zasedel novoizvoljeni predsednik, dr. Branko Agneletto, ki se je prisotnim zahvalil za izkazano zaupanje, nato pa razvijal nekaj programskih misli za prihodnje delo SDZ. Ugotovil je, da so se razmere od ustanovitve SDZ znatno spremenile. Vzdušje se je pomirilo, zato so podani vsi pogoji, da zavladajo med Slovenci ožji odnosi. Že pri zadnjih volitvah smo pozivali slovenske volivce in volivke na edinstvo nas vseh. Komunistična partija ni danes naš edini nasprotnik, ki speljuje Slovence na politično osnovo, ki n. slovenska in ki zagotavlja, da je edina zastopnica delavskega sloja. Tudi, če bi bilo to res, bi še vedno ostalo neizpodbitno dejstvo, da postavlja komunistična partija strankarske interese pred koristi naroda, medtem ko pomeni za nas slovenska stvar in slovenski narod vse.

Naša sveta dolžnost je, da odpremo našemu slovenskemu delavcu oči in ga prepričamo, da s svojim glasom Slovenski listi ne izdaja delavskih koristi. Zato ga nihče ne more smatrati za odpadnika delavskega razreda, če se čuti najprej Slovenca in šele nato pristaša stranke.

Dovolj je demagoških obljub, ki se jih stalno poslužuje partija, kajti obljube je lahko deliti na desno in na levo, toda njihova izpolnitev do danes še ni bila uresničena. Tudi mi bi se lahko posluževali tega sistema, toda sram bi nas lahko bilo, saj bi že v naprej vedeli, da obetanj ne moremo držati. Slovenci se moramo trdno povezati pri vseh javnih nastopih, ker bodo drugače Italijani z nami Slovenci po-metli. Med mnogomilijonski glasovi za komunistično partijo ne bo glas slovenskega delavca reševal problemov komunistične partije v Italiji, ampak je glas iz-gubljen za slovensko stvar.

Nočemo medsebojne borbe, nočemo nadaljnjih tragedij, ampak potruditi se moramo, da se skuje slovenska edinstvo, ker bomo drugače sami nosili vse posledice sedanje razcepljenosti. Naša slovenska manjšina trdno vztraja na dosednji slovenski liniji in naša skrb mora biti, da si zgradimo svojo pristno slovensko hišo.

Izjavljam pred tem forumom, da smo in da ostajamo lojalni italijanski državl-jani. Toda naša lojalnost ni enosmerna; tudi od italijanske vlade odločno zahte-vamo, da z nami postopa lojalno. Zahte-vamo, da naš italijanska vlada smatra za enakovredne državljane in poskrbiti mora tudi, da se taki ohranimo, da ostanemo Slovenci.

Nadaljeval bom pot svojega očeta in skrbel, da dosledno ostanemo na demo-kratični ravni. Ali demokracija na eni strani ne more biti različna od one na drugi strani. Italijanska vlada naj prizna Slovincem vse pravice, ne samo zato, ker je vezana na pisane pogodbe, ampak predvsem zato, ker so to naravne človečanske pravice. SDZ bo poskušala k aktivnemu delu pritegniti čim več ro-jakov, ker več glav več zna. Gostili bomo prijateljske sestanke na podeželju, ki jih ne pojmuje kot politična zborovanja, am-pak kot prijateljsko izmenjavo misli med Slovenci. Naši pristaši na podeželju se mora o otresti strahu pred komunisti, kaj-ti pošten slovenski demokrat, pa naj bo delavec, kmet ali obrtnik, se mora končno sprostiti manjvrednostnega občutka pred komunizmom.

Mi lahko izberemo pravo pot, saj naše politično delo narekuje goli idealizem, kateremu stalno doprinasamo svoje žrtve, ker trdno verujemo v pravičnost slovenske stvari.

Danes smo na prelomu. Za nami so dnevi leta 1947, ko so bili vsi proti nam. V trinajstih letih svojega obstanka je SDZ upoštevana, brez nje in preko nje ni več mogoče. Pomagajte nam, dragi zborovalci, pri našem delu; delajmo in mučimo se tudi v bodoče na tej poti v izključno korist našega naroda.

Besede novega predsednika so zborovalci pozdravili z navdušenim ploskanjem.

Pri slučajnostih je g. Josip Terčon pojasnil zadevo nabrežinskega občinskega sveta, ki jo prinašamo na drugem mestu. Ob zaključku se je novi predsednik zahvalil prof. Rudolfu za njegovo dolgoletno ne-sebično delo ter razgledano politično delovanje v SDZ ter želi, da bi se sode-lovanje prof. Rudolfa z njegovim pok-očetom v dolgih letih skupnega prizade-vanja še poglobilo, toliko bolj, ker so vezi tesnega prijateljstva nerazrušljive.

Ob 18,30 je bil redni zbor SDZ zaključen.

Obvestilo kmetovalcem

Pokrajinsko kmetijsko nadzorstvo sprejema naročila za nakup semenskega krompirja odbranih vrst, ki so primerne za naše kraje. Seme je bilo pridelano pri središču za montikacijo krompirja, ki je pod nadzorstvom ministrstva za kmetijstvo in gospodarstvo.

Naročila se sprejemajo do 24. decembra. Ob naročilu (najmanj 50 kg) mora kmetovalec plačati po 30.- lir za kilogram; dokončna cena bo 45.- lir za kg.

Prav tako sprejema kmetijsko nadzorstvo tudi naročila za brezplačno razde-ljevanje semena: fižola, paradižnikov, graha, motovilca, solate-latuge, špinache in redkvice.

Pripominja se, da bo vsak upravičenec lahko prejel le toliko semena, ki je potrebno za posetev odgovarjajoče površine namenjene povrtnini, vsekakor pa vrednost ene vrste povrtnine ne sme presegati 5.000.- lir.

ŠTEFANOVANJE

Slovenski akademski klub Jadran vabi staro in mlado na Stefanovanje, tradicionalni akademski ples, ki bo 26. dec. od 20. do 2. ure v dvorani na Stadionu 1. maj, Igral bo priznan plesni ansambel.

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

V nedeljo 25. t.m. ob 15.30 in v ponedeljek 26. t.m. ob 15.30 v prosvetni dvorani »Albert Sirk« v Sv. Križu

ALEJARDO CASONA

DREVEŠA UMIRAJO STOJE

V sredo 28. t.m. ob 21. uri v Avditoriju v Trstu

PREMIERA

EUGENE IONESCO

STOLI

Tragična farsa

Slavnostna predstava ob slovesu EME STARCEVE od tržaškega gledališča.

Prodaja vstopnic od torka 27. do srede 28. decembra v Tržaški knjigarni, ul. Sv. Frančiška 20, tel. 61-792, ter eno uro pred pričetkom predstave v Caffè V. Moscolin, ul. Teatro Romano, 2 (nasproti Avditorija).

Svojim obiskovalcem in prijateljem želijo vselej božične praznike in srečno Novo leto

UPRAVA IN CLANI

SLOVENSKEGA GLEDALIŠČA

V TRSTU

Prva seja občinskega sveta v Nabrežini

Pretekli petek, 16. t.m. se je ob 18,30 vršila prva seja novoizvoljenega občinskega sveta v Nabrežini. V glavnem je bila na dnevnem redu izvolitev župana in upravnega odbora.

Od večinske skupine so bili prisotni vsi svetovalci, od manjšine pa sta manjkala dr. Rinaldini in dr. Posarelli.

Takoj po otvoritvi seje, ki jo je vodil prejšnji župan, g. Furlan, je svetovalec, g. Legiša Drago predlagal, da naj se najprej določi zapriseženega tolmača, ki bo pri vseh sejah tolmačil tako iz slovenščine v italijanščino kot tudi obratno. Zato naj bi se seja preložila do časa imenovanja tolmača. Ob tem predlogu je prišlo do živahne debate, v katero so posegali razni svetovalci. Končno so sporazumno rešili vprašanje tako, da pri sedanjih seji tolmači občinski uradnik g. Gruđen, za prihodnje seje pa naj novi občinski odbor preskrbi zanesljivega tolmača.

Pri verifikaciji novih občinskih svetovalec, zdravnik dr. Posarelli ni predložil predpisane izjave o pismenosti. Manjšina je hotela na ta način doseči, da bi občinski svet izvolitev dr. Posarellija odklonil, nakar bi na njegovo mesto prišel naslednji kandidat manjšinske skupine. Tudi o tej stvari je prišlo do živahne debate. Končno je občinski svet potrdil izvolitev vseh 20 svetovalec.

Pred izvolitvijo župana je g. Furlan predlagal za skrutinatorje svetovalce Markoviča, Legiša in Bandinja. G. Drago Legiša je pojasnil vzroke, ki so privedli do skupnega nastopa Slovencev ter je izjavil, da bo glasoval za župana in za odbor kot je to določila večinska skupina. Enako so izjavili tudi še nekateri drugi svetovalci.

Za župana je bil izvoljen obč. svetovalec NSZ g. Dušan Furlan s 16 glasovi, dr. Rinaldini je prejel dva glasova.

V odbor so bili izvoljeni naslednji svetovalci:

Skrl Albin (KPI); Markovič Alojz (KPI); Colja Srečko (N.S.Z.); in Grgič Rudolf (KPI). Vsi s 16 glasovi. Dve glasovnici sta bili beli.

Za namestnika sta bila izvoljena Visintin Abdon (KPI) in Oliva Adriano (KPI).

Pred zaključkom se je spet oglašil k besedi g. Drago Legiša in predlagal, da se odpošlje ministrskemu predsedniku v Rim protestno pismo zaradi zahteve Generalnega komisariata, da se ne priznajo jugoslovanske šolske diplome. Prečital je osnutek pisma, nakar so imenovali posebno komisijo za sestavo pisma. V komisijo so bili izvoljeni: Drago Legiša, Markovič, Skrl Albin, Terčon Josip in dr. Floridan. Predsedoval ji bo župan. Predlagali so tudi enega člana manjšine, a je manjšina ta predlog odklonila.

Ob 22,30 je župan sejo zaključil.

Dobrodelni ples

Tiskarski škrt je v zadnji številki »Demokracije« po svoje določeval datum X. tradicionalnega dobrodelnega plesa v hotelu Excelsior. Ne pozabimo, da bo ta slovenska družabna prireditev v SOBOTO, DNE 14. JANUARJA 1960 z začetkom ob 21 uri. S polno udeležbo dokažimo sebi in somešanom visoko razvit slovenski čut za družabnost. Nasvidenje!

Visokošolska knjižnica

Slovenski visokošolski sklad »Sergij Tončič«, ki je bil ustanovljen na pobudo visokošolcev z namenom, da pomaga visokošolcem s strokovno študijsko knjižnico, obvešča visokošolce, da posluje omenjena knjižnica vsak petek od 15. do 16. ure v prostorih Narodne in študijske knjižnice, ul. Geppa 9, IV. nadstropje.

Študijski tečaj

Slovenska dijaška zveza in SKAD - Trst prireja študijski tečaj za izobražence v dneh od 27. do 30. decembra v dvorani v ul. Risorta 3. Predavali bodo: vseučiliški profesor v Rimu in član pripravljalne komisije za Vesoljni Koncil Msgr. dr. Janez Vodopivec, dr. Stanko Janežič in g. Fran Prijatelj iz Rima.

Predavanja se bodo vršila ob 17. in 19. uri.

Kako je z „BREZIDEJNOSTJO“ demokratičnega sveta

Izveček referata poslovoedečega podpredsednika na občnem zboru Slovenske demokratske zveze

Pri političnem uveljavljanju dediščine naših prednikov na tej zemlji, nas ob pomanjkanju živih in prepričljivih dokazov nekateri od časa do časa proglašajo za „brezidejnežev“. S tako pavšalno kritiko - morda čisto podzavestno - vnašajo v doraščajočo slovensko izobraženstvo na teh politično tako usodnih tleh zmedo in opotečnost. Naša mladina je za politična vprašanja, ki so prav tako kot kulturna vprašanja, življenjski sok slehernega naroda, že tako in tako lemalo ali le skromno dovzetna. Demokratično svobodoljubno politično udejstvovanje ne prinaša pristašem niti slave niti tvarnih dobrin, zato pa neprecenljivo zadoščenje, da je človek, možki ali ženska, opravil s takim delom svojo narodno in socialno dolžnost, ker je poskušal na političnem področju ohraniti in utrditi vse tiste pridobitve, s katerimi so si Slovenci pred samim seboj in pred zunanjim svetom izbojevali dolžni ugled in spoštovanje.

Mislím, da ne bo odveč, če prav na tem današnjem zborovanju pristavev demokratične in svobodoljubja, podrobneje razčlenimo ta očetek „brezidejnosti“ in mu prisodimo tisto veljavo, kakršno zasluži.

Kaj je brezidejnost? Z drugimi besedami je to pomanjkanje neke ideologije. Recepti ideologije so v modi povsod tam, kjer so ljudje živeli in doraščali v idejni ozračji fašizma, nacizma ali komunizma in stvarne demokracije ne poznajo kot ne poznajo tudi poželjenj po demokraciji in svobodi.

KAJ PA JE IDEOLOGIJA?

Pojem je mnogoznačen in spremenljiv. Doživljaj je v teku pokolenj (Marx ga je uporabljal za svoj družbeni duhovni nadzidek) na različne načine preobrazovanja. Danes ga tudi nekommunistični svet neredko pojmuje z marksistično razlago. To naj bi bil zaokrožen sestav misli, zatrevanje, postulatov, racionalno oblikovanih in zgoščenih v pomenstavljenih nauk ali tezo, ki usmerja človeka v čisto določen miselni krog in kateremu naj bi posredoval enotno prepričanje. Bistveno pri tej usmeritvi je, da ne ostaja zgolj teoretično prepričanje, temveč da služi v boju dveh blokov, kot dukovnopolično orodje. Pri tem objektivna in resnična vsebina niti ni važna, važna je prodorna sugestivna moč in, vcepljena enostavnost, ki naj zgrabi in za seboj potegne najširše ljudske množice in jim napihuje utvaro izredno močne in napadalne sile tam, kjer je na oblasti, kjer pa je ni, naj množice ustrahuje z neubranljivo prevratniško silo. Resnični socialni razvoj pa je ovrgel in postavil na laž skoraj vse točke marksizma. Od vseh teh številnih revolucionarnih zamisli je ostala zgolj utopična obljuba prihajajočega socialnega brezrazrednega raja. In vendar se je kljub tem jasnim spoznanjem sugestivna moč ideologije komaj zmanjšala.

Z neprestanim ponavljanjem in zabijanjem stalno istih, v golih stavkih zgoščenih zatrevanj - kar je tudi Lenin označeval za pogoj komunistične zmage - opaja taka ideologija najširše ljudske množice z upanjem in z zagotovitvijo v zmagi, jih nenehno biča z bojevitostjo in obenem zahteva od njih najskrajnejšo požrtvovalnost.

Cim enostavnejši so obrzenci, na katere je mogoče zreducirati določeno ideologijo, čim manjše miselne napore zahteva, čim obilnejše propagande se poslužuje, predvsem s samohvalo, z neprestanim oznanjevanjem svojih dozevnih uspehov in s spreobračanjem ali nakupovanjem duhov, da postanejo prepričani v njeno neubranljivo premoč, toliko hitreje se taka ideologija stopnjuje v množično gibanje in s tem samo še večja svojo sugestivno premoč.

Ideologija se sicer rada naslanja na duhovne, etične, religiozne vrednote, tradicije, ki so se v dolgem kulturnem razvoju vkoreninile v človeku, vendar ni mogoče ideologije istovetiti z verskim ali političnim prepričanjem ali s svetovnim nazorom. Odnosi ideologije do teh živih duhovnih sil in izročil so približno taki kot je deževnica do sveže okrepčujoče studenčnice. Ze na skrajnih poenostavljenih ideoloških naukih lepi nekaj abstraktnega, izluženega in je zato samo za preprostege nezahtevne učinke.

ALI NAM JE POTREBNA LASTNA IDEOLOGIJA?

Vsa ta opojnost je tudi v demokratičnem svetu dosegla določene uspehe. V zadnjih letih se zato tudi v demokratičnem svetu pojavljajo klci po neki zahodni ideologiji. Njeni apostoli so prepričani, da je mogoče klin izbiti samo s klinom, da je torej marksistični ideologiji nujno postaviti nasproti neko zahodno ideologijo. Niti fašizem niti nacizem takih klcev nista izzvala, čeprav se je tuptatam pojavila zamisel za posnemanje propagandističnih in bojevnih načinov nasprotnika in jih uporabljati za neko nasprotno ideologijo v prepričanju, da bo boj proti diktaturam na ta način uspešnejši.

Klic po „lastni“ ideologiji kot protisredstvu in protisili zoper komunistični blok je zgolj odgovor na način borbe, kakršno je sprožil Kremenj. Če bi se v našem boju za demokracijo in svobodo posluževali istih načinov boja, bi se s tem postavili z nasprotnikom na isto raven. Opravljali bi protipoteze, ki bi nam jih narekoval sovražnik in že s samim tem posnemanjem bi priznali veljavnost njegovih bojevnih pravil, ki jih vendar z vsi odočnostjo obsojamo. Spominjam se nekega današnjega vrhunskega komunista, Primorca, ki je bil pred četrto stoletjem goreč slovenski nacionalist in je v svoji gorečnosti razbil v Ljubljani izložbeno

okno samo zato, ker so bila v izložbi razstavljena italijanska klasična knjižna dela. »Slovenske knjige fašisti zažigajo«, je rohnel - v isti sapi pa je posnel njihovo lastno početje. Ko sem ga na to opozoril, mi je očital, da držim s fašisti.

Pripadniki demokratičnega sveta in poborniki za svobodo, katerim nekateri očitajo brezidejnost, pa tudi tistim, ki se ogrevajo za nekakšno zahodnoevropsko ideologijo, lahko prepričevalno odgovorijo. Duhovne enotnosti zahodni Evropi ni treba oznanjati ali jo z nekakšno ideologijo šele ustvarjati. Zahodni svet je take proklamacije že davno prerastel. Zahodna demokratična enotnost se je pri vseh različnih in nasprotijh v teku zgodovine od obdobja do obdobja vedno na novo manifestirala, ker se je najraznovrstnejšim silam vedno posrečilo premagati napetosti, kontraste, nasprotja tak narodnostnega, plemenskega ali duhovnega izvora, in to v plodovitih krizah in bojih, ki spadajo k značilnostim evropske kulture, kateri brezpogojno pripadamo tudi

Slovenci. Te krize in ti boji so v določenem smislu evropska moč. S stalno obnavljanjem se življenjsko silo se je Evropa vedno znašla trdno povezana. Po vsakem takem preporodu je v zahodnem svetu razcvetela kultura, pa naj se je to dogajalo v dobi gotike, renesanse, humanizma, baroka ali v znanstveno tehnični kulturi devetnajstega ali dvajsetega stoletja. Skozi vse številne razlike narodov, jezikov, podnebij so se kresali svetovni utrinki in stvar tve, ki so Evropo izoblikovale v novo univerzalno podobo.

Prav tu tiči resnična in do danes nezlomljiva moč Zahoda. Čemu bi bila potemtakem demokratičnemu svetu potrebna neka izumetničena vstusmerjenost in idejna uniformiranost, ko je vendar bistvo Evrope, da se izmika sleherni enakomernosti in enotnemu kopitu misli in dela, kot je to temeljna zahteva totalitarnih ustrojev. Zahodna demokracija takih sredstev ne potrebuje, ker je njena notranja enotnost zelo globoko zakoreninjena. Nasprotno, taka sredstva so ji sa-

mo zopna. Duhovno enotnost in id-ino bojno silo tomo najuspešnejše čuvali in krepili, če utrjujemo in poglobljamo zavest, ki je naš narod zdramila in ga dvignila na visoko kulturno raven ter ga s tem vključila v zahodno duhovno enotnost. Ta razvoj gre dalje, kljub zaviralnim silam fašizma in nacizma v nedavni preteklosti ter komunizma v sedanjosti. Prav v današnjih dneh se ta razvoj oblikuje v evropski politični in gosudarški integraciji, kot se je razvoj izoblikoval v kulturni enotnosti.

Prav isto velja seveda tudi za vzhodne kulture, ki so jih uniformirani nauki marksistične ideologije potvorili in jih iz prvotnih raznoterosti zreducirali na bedno enotno idejno konstrukcijo, ki je vzhodnemu mišljenju in čustvovanju prav tako tuja kot bi bila nam, če bi jo po kakim nesreči doživeli. Ta marksistična idejna konstrukcija pa ni zatrla velikih in globoke dediščine kulture in vere, ker sta se obe izkazali za bolj žilavi kot so si to domisljali propagandisti.

zanikati celo v tistih deželah, ki morajo živeti pod komunističnim jarmom in ki so dancs bolj kot kdaj koli notranje povezane z Zahodom in njegovimi ideali. Nihče se tega bolje ne zaveda kot sami samozavanci po vseh komunističnih diktaturah.

Ti rdeči oblastniki že od nekdanj razpenjajo svojo ideologijo kot lovno mrežo, jo nastavljajo kot vabo na trnku, da bi z njo lovili neizkušene narode in posameznike. Pri svojih praktičnih početjih pa z njihovo lastno ideologijo ravnaajo prav tako brezobzirno in oblastniško kot z ljudmi, ki jim nasledajo.

Slovenci smo zarodek zahodnega sveta, čeprav smo se poživljali in se krepimo se danes ob živih in bistrih studenčih klasične ruske kulture. Zahod nas je s svojimi duhovnimi vrednotami preobrazil v narod, ki je v polnem vreden tega imena. Neznaten del tega naroda je na žalost izpridila ideologija in njeni sledovi se objektivnemu ocenjevalcu, ki resnično ljubi svoj narod, otipljivo očitni. Zalostno je le, da premnogi Slovenci - in to zlasti razumiki te negativnosti zagovarjajo z naravnost otročjo benevolenco in so v tem idejnem boju kvečjemu kimaajo oportunisti ali pa nemi opazovalci. Demokratični Slovenci, ki živimo v mejah Italije, pa moramo storiti vse, da ohranimo tiste vrednote, ki so nam z uspehi, ki smo jih dosegli, dokazale svojo popolno in neovrgljivo veljavnost. Zato krepimo in podžigamo svoje vrste, jih množimo s prepričevalnim delom, odpiramo oči in slušne organe svojim bližnjim in se dosledno poslužujemo tistih vrednot, ki so nas skovale. Te vrednote pa so vse prej kot brezidejna frazeologija.

Miselnost koroških Nemcev

(Iz pisma slovenskega koroškega dijaka)

Slovenski dijak, ki živi v koroškem dijaškem zavodu, kjer prebivajo skupno slovenski in nemški dijaki, mi je po končanih plebiscitnih proslavah letos, napisal daljšo pismo. Iz pisma navajam mesto, ki je zelo značilno za mišljenje koroških Nemcev. Odkod bi se nemški koroški dijak nalezal takega duha, če ne od strupeno sovinitstvenega ozračja, ki ga obdaja?

Slovenski dijak piše:

Včeraj smo se spet sprli (slovenski in nemški dijaki) zaradi južne Koroške v primerjavi z južno Tirolsko. Nemec ima zares trdo srce! Eden izmed mojih sošolcev - Nemec - je trdil, da mi Slovenci nismo več Slovenci, marveč da smo vsi več ali manj Nemci. Slovencev da ni več na Koroškem! Ko sem mu zatrdil, da sem Slovenec in da bom tak tudi ostal ter da je moj materni jezik slovenski, mi je odgovoril, da to ni res, da jaz živim v nemški državi in je zato moj materni jezik nemški!

Vprašal sem ga nato, ali spoštuje mater in očeta ali ne? S prstom je pokazal name in ves razburjen zakričal: »Vidiš ga, kakšen fanatik! Je Slovence morajo Nemci trdo držati na vajetih, da ne postanejo nekač premočni, če bi prišel čas za kak preobrat!«

Brez komentarja.

Dan človečanskih pravic

Dne 11. dec. 1946 je generalna skupščina OZN sprejela konvencijo proti genocidu, ljudskemu umoru, ki ga mednarodno pravo označuje za najgrobnejši zločin. Zločin, za katerega so odgovorni posamezniki in vlade, če se z njim omadežujejo. Dve leti kasneje je bila potrjena izjava o človečanskih pravicah. Takrat so 10. dec. proglasili za dan človečanskih pravic. Določila osnovnih pravic se izkajo proti zlorabi prava in za zaščito življenja posameznika ali človeških skupnosti.

Dvanajstič smo proslavili dan človečanskih pravic. Letošnji obletnici je treba pripisati še poseben pomen, ker prav ob sedanjem zasedanju OZN komunistični blok tako ostro nastopa proti kolonializmu in se svetovlinsko zavzema za osvoboditev dozevnih zaslužjenih narodov izpod kapitalistične nadoblasti. Prav v tem času pa je na dnevnem redu OZN madžarsko vprašanje in vprašanje očitnega genocida, ki ga Rdeča Kitajska uganja v Tibetu. Ze v prihodnih dneh bosta obe vprašanji v razpravi.

Zasužjenih narodov je še vse polno, ne samo v Afriki in Aziji, ampak tudi v Evropi. Ta dan je spet resno opomnil ves svobodni svet naj se zavzema za svobodo vseh narodov izpod jarma zatiranja, tudi tistih narodov, ki so deležni trpljenja diktature proletariata.

V prvi vrsti pa bi morali v posameznikih in določenih organizacijah korenite zatreti vsa sovraštva in nestrpnosti proti ljudem in skupnostim rojakov, ki govore drugačen jezik, imajo svojo kulturo in lastne navade. Na žalost pa se po mnogih deželah in tudi pri nas šteje sovraštvo do drugega naroda kot patriotska čednost.

V PREMISLEK

Resnično delovne ljudi spoznamo po tem, da najdejo čas tudi za razvedrilo.

Jules Romains

Iščemo resnico, najdemo pa negotovost.

Pascal

Večkrat se pritožujemo nad pomanjkanjem osebnosti pri drugih ljudih. Kadar ljudem stopi nasproti osebnost, so to največkrat taki, ki osebnosti ne poznajo ali pa taki, ki je ne prenašajo.

Gerhart Hauptmann

Zahodni arzenal duhovnih vrednot

Iz te rasti in žive poravnave nasprotovanj so vzklili tisti ideali in vrednote, ki so oblikovale naše politično in etično, naše socialno in narodno življenje. V središču vsega tega hotenja blešči ideal svobode, dostojanstvenosti človeka, njegova pravica do pravičnosti in pravne zaščite. Na teh temeljih je utrjena skupnost, ki je utelešena v demokratičnih ustavah zahodnega sveta. Čeprav so te vrednote pogosto - kot se to dogaja prav na našem ozemlju - ne spoštujejo, potvarjajo, ostaja njihova veljavnost brezpogojno neokrnjena. Prej ali slej se končno njena načela le uveljavljajo.

Razumljivo je da postanejo tako dosežene vrednote sčasoma vsakdanjost. Z njimi je približno tako kot z zdravjem ali zrakom, oboje cenimo šele ko prične kometi. Zadoščalo je da so tuje sile, nevarni dogodki, politične in socialne nevarnosti, revolucije ali samopašnosti te vrednote ogrozile, pa so se v glavah in srcih z bliskovito silo strnili ogorčeni v trdno obrambo. Kjerkoli se bliža nevarnost, se mirujoče sile preobražajo v kinetsko energijo. Res je, večkrat traja nekaj časa, da se te sile zbujajo in strnejo. Ali to je cena, ki jo moramo plačati za prednosti, da kljubujemo duhovni smrti ideološke uniformiranosti in taktičnemu valovanju zaslepljenih množic. Te osnovne vrednote, ki so lastne zahodnemu svetu, so neprimerno več vredne kot kakršna koli ideologija. Zahod je kljub vsemu še vedno čvrst in živ ter se svojih vrednot tudi zaveda, kar se izpričuje v časih nevarnosti. Zato se lahko odpoveduje pripomočkom, po katerih so primorane segati totalitarne države, ker se na ničesar drugega opirati ne morejo.

Zahod razpolaga z arzenalom vrednot, spoznanj, idealov, in napotkov, ki v svoji celovitosti daleč prekašajo vsako izumetničeno ideologijo. Te vrednote ne potrebujejo nikakršne kričave propagande, nobenih množičnih sugestivnih sredstev, nobenih strateških pohodov. Usodna samoprevara je trditev, da bi se morali s komunističnimi bojnimi sredstvi oborožiti proti totalitarnim komunističnim silam.

Marksistično ideologijo si je Kremenj nabavil na Zahodu, to je germanski zarodek, kar najbolje dokazujejo nasilniške metode, ki jih Kremenj uporablja. In vendar podreja Kremenj prav to ideologijo višjim zahodnim idealom. Nihče se ne klania z glasnejšo propagando idealom svobode, miru, pravičnosti, človečnosti kot so to prav komunisti. Da se teh vrednot lažljivo poslužujejo, da bi Zahod preslepili in zavajali, dokazuje, kako visoko ocenjujejo komunisti te vrednote nad svojo lastno puho ideologijo. Njena preretana tkiva lahko učinkovito vplivajo samo tam, kjer so ljudje dovzetni za čim preprostejša obljubkarstva. Z utrjevanjem gospodarskih in političnih pogojev pa izgublja ideologija svojo dvomljivo vrednost. Ali se ne sklicujejo vsi narodi naše zemeljske oble prav na vrednote, ki so bile spoteče na Zahodu?

TRHLOSTI MARKSIZMA

Kako šibka je vrednost ideologije nam neposredno dokazujejo sami marksistični ideologi. Navajam samo tri dogodke: prvega iz prve, drugega iz druge svetovne vojne in tretjega iz sedanjosti.

Leta 1912 so se zastopniki socialistične internacionale, ki so takrat še zvesto vztrajali pri marksistični doktrini s častno besedo in s svečanimi zagotovili obvezali, da ne bodo nikdar uporabljali orožja drug proti drugemu in da se bodo postavili v bran vsaki imperialistični vladi, ki bi od njih terjala udeležbo na bratomorni vojni. To je socialisti proti socialistom. Dve leti za temi prisegami je izbruhnila prva svetovna vojna in ideološki bratci so z nacionalističnimi zastavami korakali v boj na življenje in smrt drug proti drugemu. Kot kos ničvrednega papirja je odnesel vojni vihar celotno ideologijo.

Ko se je Rusija postavila po robu nemškim nacističnim hordam pri Stalingradu in se bojevala na življenje in smrt, da zadrži nacističnega zavojevalca, je Stalin premišljeval, s čim lahko vzpodbudi udarniško moč in odločnost za zmago. Svetovni komunistični poglavar se je zavedal, da je komunistična ideologija in da so marksistični nauki v tem najtežjem trenutku ruske zgodovine absolutno neuporabni. Ti nauki bi morda podžgali nezna-

no število partijskih doktrinarjev - no, ti so tako in tako sedeli daleč od bojišča v dobro zavarovanih štabih, Stalin je predobro poznal ruski narod, da bi si ne bil svest popolne onemoglosti komunistične ideologije, zato jo je v tem kritičnem trenutku zagnal med staro šaro in jo zamenjal z velikimi, krepkimi in neiztrebljivimi izročili ruske kulture. V njenem imenu in v znamenju vrednot, ki so živele v delih ruskih velikanov Dostojevskega, Tolstaja, Gorkoga, to je v človeških vrednotah ruskega čustvovanja, se je Stalin za ohranitev velike, svete Rusije in njenega pravoslavne poslanstva v svetu poslužil za zmago ruskih armad pri Stalingradu prav teh vrednot. Tu v tej bitki ni šlo za marksistično ideologijo, ampak za vse tisto, kar je bilo ruskemu narodu od davnine sem drago in sveto. Stalinu je vsekar treba priznati nagon za politično stvarnost in prav zato je mobiliziral najgloblje sile in hrepenenja, in samo s pomočjo teh duhovnih vrednot je dosegel prevrat v vojni sreči. Doktrinarški apeli na marksistično ideologijo so takrat popolnoma odpovedali.

In kaj nam pripoveduje pogled na dozevno „enotno fronto“ marksistične ideologije danes. Kako se je obnesla vse rešujoča in vse povezujoča moč ideologije, ki nam jo v svoji zaključenosti, bojevitosti in enotni strategiji postavljajo za vzor politično površno ali pristransko razgledani ljudje. Ze dolgo se odpirajo razpoke, ki to ideološko skupnost razjedajo, čeprav vso to družino povezuje isti marksistični nauk. Razpoka ne zija samo med Titom in sovjetskimi in rdečekitajskimi ideološkimi tovariši. Ze precej časa škripa tudi v kolesju politične mašinerije, ki na-

ZA ENKRAT SE NA VRHU

mišljeno povezuje Moskvo s Pekingom, in moč ideologije se čedalje bolj izdajniško izraža kot povezujoča vez različnih skupin in narodov.

Nikjer se ne odkriva v kolebanjih in notranjih napetostih, ki prihajajo do izraza v rdeči strategiji, tako popolna ideološka nezadostnost, kot to lahko opazimo prav v komunistični praksi. Gotovo je, da ne smemo podcenjevati fanatične odločnosti po svetovni revoluciji in zavajevanju sveta s strani Kremlja in Pekinga, vendar pa prav tako ne smemo precenjevati ali celo idealizirati notranje strjenosti, bojevitosti, vojnih ciljev in strategije komunističnega imperializma. Tudi na tem področju je mnogo več fasade kot stvarnosti. Fasade, ki je namenjena Zahodu in katera le prevečkrat omamlja in zapeljuje odgovorne zahodne državniške, da zaslutijo dobronamernost tam, kjer se dejansko skrivata šibkost in zadržega.

DVOMLJIVOSTI GOSPODARSKE IDEOLOGIJE

K vsem tem preudarkom se vriva še en pojav, ki nam z druge strani osvetljuje dvomljivost tudi komunistične gospodarske ideologije. V gospodarskem pri-

in vroč pohlep, ki dražita rdeče poglavarje. Ali se jim bo to tudi posrečilo, je drugo vprašanje. Tu velja samo ugotovitev, da se gospodarska in socialna stvarnost v komunističnih državah čedalje bolj oddaljuje od ideoloških ciljev, ki jih ljudstvu teoretično še vedno oznanjajo za rdeči evangelij.

Prav tu na gospodarskih odločitvah se jasno kaže, na kako šibkih nogah stoji ideologija in kako malo besede ima tudi v Rusiji neglede na nenehno pletev socialističnih dogem med zahodnoevropskim delavskim gibanjem.

Z ZAHODNIMI VREDNOTAMI SMO ZAZIVELI KOT NAROD

Evropa je danes, in danes morda bolj kot kdaj koli duhovno povezana, čeprav je ta povezanost v premnogih ljudeh prikrita. S svojimi skupnimi ideali je povezana z Novim svetom. Da je vse to res, dokazujejo prav sami komunistični pristaši, ki se v primerih usodnih odločitev, na primer pri izseljevanju brez izjeme usmerjajo proti zahodnemu svetu, pa čeprav so dosledno volili komunistično partijo in se postavljali kot komunistični bojevniki. Te duhovne skupnosti ni mogoče

Nevarni polipi v Karibskem morju

Obrobne dežele Karibskega morja so bile v zadnjih mesecih pozorišče nemirov, uporov in prevratniških stremeljenj. Res je, da veljajo dežele Latinske Amerike, odkar so se ločile v 19. stoletju od španskega kolonialnega imperija, za politično nestalne državne tvorbe, saj se nikjer drugje na svetu revolucije ne ponavljajo kot prav v tem delu sveta, vendar so bili v preteklosti vsi ti prevrati največkrat posledica notranjepolitičnih prerivanj, brez pomembnejših vplivov na ostala področja.

V zadnjih dveh letih se je ta politična podoba temeljito spremenila. Z zmago Fidel Castra nad diktatorjem Batisto in s čedalje naraščajočim kubanskim ljubimkanjem s Sovjeti, se je spor med Vzhodom in Zahodom razvil na karibski prostor. Vpliv Združenih držav na tem področju je bil od začetka sedanjega stoletja dalje dominanten. Pod nadzorstvom Združenih držav je bil zgrajen Panamski prekop, Gospodarska bogastva Srednje Amerike in Antiljev - sadje, kava, sladkor, nafta - so se izkoriščala in dovažala na svetovna tržišča s pomočjo severnoameriških in evropskih trgovskih družb. Plemensko razkosanje zahodnoindijskega prebivalstva je v večini teh dežel onemogočalo tvorbo homogenih družbenih struktur. Tanka vodilna plast gospoduje nad ljudskimi množicami, med katerimi je nepismenost še zelo močno razširjena.

Prikrite napetosti po obrobni deželah Karibskega morja so postale v današnjih časih činitelj mednarodne politike. Pričv v svoji zgodovini so Združene države ogrožene s strani nasprotnika, kateremu se je posrečilo razplameti nemire na samem mostišču, ki veže severni in južni del ameriške celine.

Sprito takega razvoja dogodkov ne bo odveč, če našim čitateljem osvežimo spomin, katere so te dežele, kakšna je njihova ureditev in kdo jim gospoduje. Prav tako ne bo odveč, da si te podatke tudi ohranimo.

1. MEHIKA je republika, ki jo sestavlja 29 zveznih držav, dvoje ozemlj in zvezni okraj (z glavnim mestom in okolico). Državni poglavar: je Adolfo Lopez Mateos (od l. 1958 dalje).

Površina: 1.969.000 kv. km in 33.300.000 prebivalcev, od katerih je 50 od sto mesticev, ki so potomci belcev in Indijancev, 30 odst. Indijancev, 10 do 15 odst. belcev in nekaj malega črncev. Prestolnica: Mehika. Izvaža: bombaž, kavo, svinco, cink, nafto, baker, srebro.

2. GVATEMALA je republika. Državni predsednik: general Miguel Ydigoras Fuentes (od 1958 dalje).

Površina: 108.900 kv. km in 3.600.000 prebivalcev. Nad 50 odst. Indijancev, 30 odst. mesticev, belcev španskega porekla. Prestolnica: Gvatemala. Izvaža: kavo, banane.

3. BRITANSKI HONDURAS je britanska kolonija s površino 23000 kv. km in 90.000 prebivalci. Središče: Belice. Izvaža: les, sadje.

4. HONDURAS je republika, ki ji predseduje dr. Jose Ramon Villeda Morales (od 1957 dalje).

Površina: 112.100 kv. km in 1.875.000 prebivalcev. Od tega je 65 odst. mesticev, 20 odst. Indijancev, 3 do 4 odst. belcev španskega porekla, 4 do 5 odst. črncev, mulatov in zambosev. Prestolnica: Tegucigalpa. Izvaža: banane (20 odst. vsega svetovnega izvoza), les, kavo.

5. EL SALVADOR republika, ki ji predseduje vojaška junta, odkar so 27. okt. 1960 pregnali predsednika Jose Maria Lemusa.

Površina: 21.400 kv. km in 2.520.000 prebivalcev, od teh je 75 odst. mesticev, 10 do 15 odst. Indijancev, ostali so belci španskega porekla. Prestolnica: San Salvador. Izvaža kavo.

6. NIKARAGUA, ki ji predseduje diktator general Luis Somoza-Debayle (od l. 1956 dalje).

Površina: 148.000 kv. km in 1.420.000 prebivalcev, od teh je 50 odst. mesticev, 30 odst. Indijancev, 10 odst. črncev, mulatov in zambosev, ostali so belci španskega porekla. Prestolnica: Managua. Izvaža kavo, plemenite kovine, bombaž, sladkor.

7. KOSTARIKA je republika, ki ji predseduje Mario Echandi Jimenez (od l. 1958 dalje).

Površina: 50.900 kv. km in 1.100.000

prebivalcev, ki so v glavnem belci španskega porekla. Prestolnica: San José. Izvaža: kavo, banane, kakao, sladkor.

8. PANAMA je republika, ki ji predseduje Roberto Francisco Chiari (od 1960 dalje).

Površina: 74.500 kv. km in 1.020.000 prebivalcev. Od tega je 50 odst. mesticev, 15 odst. črncev in mulatov, 12 odst. belcev. Prestolnica: Panama. Izvaža: banane, kakao.

9. PANAMSKO PREKOPSKO OZEMLJE spada pod vrhovnost Združenih držav z generalnim guvernerjem na čelu, ki je obenem predsednik Družbe panamskega prekopa.

Površina: 1.400 kv. km in 56.000 prebivalcev. Prekop je dolg 81,6 km. Rezidenca guvernerja je Balboa Heights. Letni promet po prekopu znaša letno povprečno 8500 ladij s tovorom 50 milijonov ton.

10. KOLUMBIJA je republika z dvostrankarskim parlamentarnim ustrojem. Stranki se menjata od 1. dec. 1957 dalje vsaka štiri leta s svojim predsednikom. Sedanj državni poglavar je Alberto Lleras Camargo (od 1958 dalje).

Površina: 1.138.000 kv. km in 13.840.000 prebivalcev. Od teh je 57 odst. mesticev, 17 odst. mulatov, 4 odst. črncev in belcev. Prestolnica: Bogotá. Izvaža: kavo, nafto, banane.

11. VENEZUELA je republika z koalicijsko vlado. Sestavlja jo 20 zveznih držav z obsežno samoupravo, dvoje ozemlj in zvezno okrožje s prestolnico Caracas in okolico. Državni poglavar je Romulo Betancourt (od 1959).

Površina: 912.000 kv. km in 6.450.000 prebivalcev. Od teh je 65 odst. mesticev, 22 odst. belcev, 10 odst. črncev, 3 odst. Indijancev. Izvaža nafto.

12. BRITANSKA GVAJANA je britanska kolonija s samostojno upravo.

Površina: 215.000 kv. km in 650.000 prebivalcev. Od teh je 47 odst. Indijcev, črncev in mulatov, ostali so belci in vzhodni aziati. Prestolnica je Georgetown.

upravo z guvernerjem na čelu in zakonodajnim svetom.

Površina: 142.800 kv. km in 250.000 prebivalcev, ki so v glavnem mestici, Javan-

Božično hrepenenje

V lahнем zvenenju modrih obal
zlati križ zastirni, -
tuh sprelet ptic nad vodò, -
take so zimske noči.

Ujeta v pajčevu nit
med prsti se sreča gubi. -
Kot plahi spomin od nekdanj
sijočih, pozabljenih dni. -

Zdaj vrzi v ta mrak eno misel -
kot zlato oranžo na ilovna tla,
in pridi!

Maha v žametne gričke položi
slame natrosi, pastirčku zaukaj,
ovčko ob poti pobožaj -
in preko ognjev mladosti
mehko jaslice odkrij...

Pritisni na svoje srce
najine trudne dlani.

Iz vaškega okna pomlad
tiho v sreči vzbrsti:

pridi si jo poiskati -
v jaslicah tiho blesti.

N.

SLOVENSKA DOMOVINA

Izvaža: baxit, diamante, sladkor, riž.

13. SURINAM je samoupravni del Nizozemske. Od l. 1950 uživa popolno samo-

ci, črnei, Indijanci, Kitajci in belci. Glavno mesto: Paramaribo. Izvaža: bauxit, riž, sadje.

Čast kmečkemu delu

Tudi, če prezremo vse romantične čustvene vrelce, od katerih so se napajali umetniki vseh vrst od doživljajih na podeželju, moramo priznati, da je resnična lepota kmečkega dela mnogo več kakor pa pripovedniško razodetje navdahnjenega meščana. Ta lepota se izraža v stalno spreminjajoči se zaposlitvi in naravnem načinu življenja, česar ne premore noben drug poklic.

Največkrat občuti vse to tisti človek, ki vsega tega ne poseduje več. Naj bo že kmet ali meščan, v trenutku ko seme na polju vzkali, ko se na trti pokaže prvi

in visoko notranjo vrednost kmetijskega dela. Oglejmo si nekaj takih sledov najrazličnejših kultur in časov:

Sokrat, grški modrijan, ki je živel od l. 470 do 390 pr. Kr., je napisal: »...Tudi najsrečnejši ljudje se ne bi mogli odreči kmečkemu delu. To opravilo podžiga dušo s pridnostjo in vnemo, uri telo, da z lahko premore vse, kar se prostemu človeku spodobi. Kmečko delo utrjuje telo z zimskim mrazom in poletno vročino ter ga krepi, da opravlja tudi najtežja dela. Poljsko delo budi tistega, ki naj njiivo preorje, vlija v telo vztrajnost, pogum in moškost. Tu se učimo pravičnosti, kot samouki, saj prejemajo tu zaslužen plačilo prav tisti, ki so bili najprijadnejši. Delo na polju navaja človeka k vzajemnosti, samo z medsebojno pomočjo je mogoče njive obdelati. Pri tem delu se učimo častiti božanstvo, saj je od njega odvisen uspeh. Tisti, ki je dejal, da je kmečko delo mati vseh umetnosti, je resnično govoril, kajti če kmetijstvo uspeva, procvetajo vsa ostala dela in umetnosti. Če pa nam stiska zapoveduje, da zapustimo kmečko zemljo in jo neobdelano prepuščamo usodi, bodo tudi vsa druga opravila v deželi zamrla.«

Ko se je rimsko cesarstvo polagoma raztegnilo v svetovno državo, so pričele množice kmečkega prebivalstva zapuščati podeželje. Vendar so se vedno našli misleci, ki so sredi padajoče kulture, spoznavali vrednost kmečkega dela.

Cicero je živel od l. 106 do 43 pr. Kr. v sredi velikega in umetnosti natrpanega Rima. Nekoč je dejal: »...od vseh opravil, ki nam prinašajo koristi, ni nobenega odličnejšega in za preprostega človeka častnejšega opravila kot je kmečko delo. Nobenega opravila tudi ni, ki bi ga pravičnejše nagrajevali. Tako delo ni izpostavljeno zavisti in nas brani pred pohlepom.«

Vergil, veliki rimski pesnik in pevec podeželskega življenja, živel je od 70. do 19. leta pr. Kr. - je napisal o kmečkem delu: »Kako srečen je kmet! Njemu stresa iz svojega naročja mati zemlja, daleč od vsakega orožja meščanske nesloge, svojo dobro hrano. Njegovo življenje obdaja mir, on goljufije ne pozna. Drugi ljudje, ki se prevažajo po nevarnih morjih,

ki uničujejo mesta in hiše, ki si kopičijo bogastva iz gole skoposti, so v primerjavi s kmetom pravi reveži, kmet opravlja povsem drugačn, močno lepša opravila.«

Od Kristusovega rojstva pa tja do l. 800 po Kr. je kmečko življenje pregrnila globoka tema. To so bili časi preseljevanja narodov, in narodi vsega sveta so bili na pohodu. Sele cesar Karel Veliki je izdal v svojih »Kapitularijih« natančna določila za obdelavo poljskih posesti, ki so sto in stoletja bila v veljavi.

Na žalost izgublja v naših časih viharjoče civilizacije kmečko delo nekdanjo veljavo, in vendar bo srečen tisti, ki bo ob morebitnem usnenu današnje gospodarske konjunkturi in nastopu krize, našel svoj kotiček in zagotovljen kosček kruha, s katerim bo domača grunda ubežnika rešila lakote. Tega bi naši kmečki sinovi, ki silijo v tovarne, ne smeli nikoli pozabiti.

VSAKDANJOSTI

Brezbrizno je sedela in nemarno premikala roke. Le tupatam je sramežljivo dvignila pogled k ostalim gostom razkošne restavracije. Mlad polizanec, ki je z zanimivostjo opazoval njeno čudovito ogrlico na snežnobelim vratu, je premišljeval: Gotovo je to njena prva pustolovščina, gotovo kakšna mlada Nemka. Nato se je z naigrano nežnostjo nagnil naprej in zapil pogled v ogrlico. Zadovoljno si je dejal: Nakit je pristen...

Cutila je njegov pogled in mu obrnila obraz. Zdelo se mu je zelo lepa, in prav to spoznanje mu je jemalo pogum. Obhajala ga je nenavadna živčnost v tej okoliški restavraciji, kamor ponavadi ni nikoli prihajal. Zaskrbljeno se je oziral naokoli, ali ne bi odkril kakega znanega obraza. Medtem ga je neznanka pazljivo motrila. Njegov zagorel obraz, negovane roke, svilena kravatka, njen pogled se je ustavil na njegovi levici z obilnim prstanom in orjaškim briljantom z modrikastim bleskom.

Mladenč je začutil njen pogled, pa je dejal: »Samo družinski spomin...«

»Zares redko lep briljant. Tudi jaz imam enega, pa je mnogo skromnejši. Njen naglas je razodeval tužko.

Pomaknil se je bliže nje, poprijel njeno nervozno roko in zašepetal: »Ali se ne bi zapelala v Sestlan? Rad bi z vami malo pokramljali, ne da bi naju vsi opazovali. Kaj je slabega pri tem? Prosim! Kasneje vas popeljem domov.«

Neodločno je pritrdila. Ko ji je pomagal obleči plašč, je njegova roka trepetala. V avtu je bilo tako temno, da se je obotavljalo se ji približati. Grlo se mu je zaprl, in moral se je krepko udariti po kolenu, da je prebral občutek strahu. Brez sleherne topline je izžlobudral nekaj vsakdanjih banalnih nežnosti in se pri tem sam nase hudoval. Dekle je bilo tiho poslušalo in se ni premaknilo. Cutil je samo, da mu je na pritisk roke odgovorilo. Ta nezaukazana, naivna nežnost ga je povsem zmešala. Bil je še bolj razburjen kot tistega večera, ko je iz juvelirjeve izložbe izmaknil briljantni prstan.

Tujka mu je počasi odtegnila roko »Saj mi vendar ničesar ne poveste. V restavraciji ste bili zgovornejši. Prosim, da me odložite tu v Grljano, drugič boste morda

14. FRANCOSKA GVAJANA je francoski prekomorski departement. Prej je to bila kazenska kolonija, ki so jo po drugi svetovni vojni razpustili.

Površina: 91.000 kv. km in 29.000 prebivalcev mesticev, mulatov, črncev, belcev. Glavni kraj: Cayenne.

15. NIZOZEMSKA ANTILJE so enakovredni del Nizozemske z zelo obširno samoupravo z guvernerjem na čelu. Samoupravni so vsi otoki (Aruba, Curaçao, Bonaire, St. Maarten, St. Eustatius in Saba).

Površina: 1000 kv. km in 198.000 prebivalcev po večini so mulati in črnei. Glavni kraj: Willemstad na otoku Curaçao. Izvaža: nafto.

16. ZAHODNOINDIJSKA FEDERACIJA. S federativno zvezo povezana antiljska otočja v britanski posesti: Antigua, Barbados, Dominica, Grenada, Jamaika, Montserrat, St. Kitts, Nevis, Anguilla, St. Lucia, St. Vincent, Trinidad, Tobago. Ministrski predsednik: Sir Grantley Herbert Adams.

Površina: 21.000 kv. km in 3.130.000 prebivalcev, največ mulatov in črncev. Glavni kraj: Port of Spain na otoku Trinidad. Izvaža: bauxit, kakao, sladkor, začimbe, bombaž.

17. GUADELOUPE je francoski čezmorski departement.

Površina: 1780 kv. km in 260.000 prebivalcev, največ je mulatov in črncev ter nekaj belcev francoskega porekla. Glavni kraj: Basse-Terre. Izvaža: sladkor, rum, banane, vanilijo.

18. MARTINIQUE je francoski čezmorski departement.

Površina: 1100 kv. km in 260.000 prebivalcev, največ mulatov, črncev, Indijcev, Kitajcev in belcev. Glavni kraj: Fort-de-France. Izvaža: sladkor, rum, banane, ananas.

19. PORTORIKO je v posesti Združenih držav. Površina 8.900 kv. km in 2.330.000 prebivalcev. Od teh je 75 odst. belcev, ostali so črnei in mulati. Glavno mesto: San Juan. Izvaža: sladkor, tekstilije, tobak.

20. DOMINIKANSKA REPUBLIKA. Načelnjuje ji diktator Rafael Leonidas Trujillo y Molina.

Površina: 48.300 kv. km in 2.890.000 prebivalcev. Od teh je 60 odst. mesticev, 28 odst. belcev, 10 odst. črncev. Glavno mesto: Ciudad Trujillo. Izvaža: sladkor, kavo, kakao, tobak.

21. HAITI je republika, ki ji načelnjuje dr. Francois Duallier (od 1957 dalje).

Površina: 27.850 kv. km in 3.500.000 prebivalcev. Od teh je 90 odst. črncev in mulatov. Glavno mesto: Port-au-Prince. Izvaža: kavo, sisal, sladkor, kakao, banane, kuba.

22. KUBA je republika z revolucionarnim diktatorskim režimom komunistične sorte. Prejšnjega diktatorja Batisto je zamenjal diktator Fidel Castro, ki je nomenklatura gospodarstva, čeprav je samo ministrski predsednik, medtem ko je poglavar države Osvaldo Dorticos Torrado.

Površina: 114.500 kv. km in 6.510.000 prebivalcev. Od teh je 70 odst. belcev španskega porekla, 12 odst. črncev, 15 odst. mesticev. Prestolnica je Havana. Izvaža: sladkor, tobak, alkohol.

23. BAHAMSKO OTOCJE je britanska kronska kolonija z guvernerjem na čelu.

Površina: 11.400 kv. km in 130.000 prebivalcev, ki so po večini črnei in mulati. Glavni kraj: Nassau.

VESTI z GORIŠKEGA

Verba dulcissima facta imo amarissima

»Sladke besede, grenka dejanja« so pravili Latinci o tistih, ki so vse obljubljali in pri tem rabili sladke besede, njihova dejanja pa so bila ravno nasprotna, to je krivična in grenka.

Slovenci v Italiji poznamo vse to že od nekdaj, saj nas oblastva pitajo samo s sladkimi obljubami, ki jih nikoli ne držijo.

Kolikokrat smo s tega mesta že povedali, kaj so nam obljubljala ob koncu prve svetovne vojne in kako človečansko in demokratično zvenelo izjavo je dala rimska vlada poleti 1945 ter kako slovesno je videmski prefekt v pogledu nas Slovencev v posebnem pismu vladno izjavo potrdil.

Vse je šlo po vodi in raznarodovanje Slovencev se nadaljuje zdaj skrito, zdaj odkrito.

Imeli boste pravico posluževati se svoje materinske in samo v zasebnem običajanju, ampak tudi v javnem, trdi goričar omenjena vladna izjava.

Vsi državljani brez izjeme so enakopravni pred zakonom, je zapisano v republikanski ustavi.

Ko pa doberdobi občinski svet sklene postaviti dvojezične kazipote na ozemlju svoje občine, nastopi goriška prefektura in ta veliki »zločina« prepove. Razlika med tem in med fašističnim režimom je samo sledeča: da nas je fašizem, poleg prenehanja slovenskega jezika, povrhu še konfiriral, ali celo stavil v zapor, danes nam jezik prepovedujejo, pa nas drugače ne preganjajo. Morda na tak način tolažijo demokracijo, ali tudi krščansko demokracijo...

Prav nič se ne sramujejo kršitev naših, od Boga danih, pravic, ki so jih sami zapisali v svojo ustavo in se s sprejemom mednarodne listine človečanskih pravic zavezali jih spoštovati tudi pred vsem svetom.

Neki italijanski list je tam okoli leta 1947, zavedajoč se vse nesreče, ki je na Italijo padla zaradi hudobnega in krivičnega ravnanja s Slovenci, svaril vladno naj pošlje med Slovence strpljive in poštene funkcionarje in uradnike, z navodilom da morajo spoštovati vse pravice ljudstva in ne ravnati z njim kot s kolonialci in brezpravno maso.

Malo pred svojo smrtjo je papež Pij XII. svaril italijanske funkcionarje, naj strogo spoštujejo pravice ljudstva, in zakone pravno ujavljajo, da ne dajo povoda za punitanje. Papež Pij XII. je dobro vedel, kaj je govoril, saj se je zavedal posledic težkih krivic, ki jih je bil fašizem uganjal, in posledic, ki jih krivično ravnanje še utegne povzročiti.

Popovičev obisk v Rimu je dal povod za skupno izjavo po razgovorih z rimsko vlado, da se bodo jezikovne manjšine zaščitile.

Ali je to samo še en člen v dolgi verigi obljub, ali pa misli rimska vlada resno? Sodeč po sedanjih praksah, bi morali misliti, da gre za navadno obljubo. Toda mi, ki smo italijanski državljani, terjamo in zahtevamo spoštovanje svojih pravic od strani rimske vlade. Ona ima točne ustavne dolžnosti do nas, ona je dolžna popraviti krivice, ki nam jih delajo krajevna oblast.

Slovenci smo na tem ozemlju avtohtono prebivalstvo in zahtevamo popolno zaščito in konec raznarodovanja. Avstrija je spoštovala nas in Italijane, to so priznali celo fašistični listi leta 1937 in sicer po

dolgi lažni trditvi laških sovinstov, da je Avstrija protežirala Slovence na škodo Italijanov. Italija pa je prišla v te kraje šele leta 1918.

Brez Slovencev ti kraji ne morejo živeti. Kaj bi bilo danes z Gorico, če ne bi bilo obmejnega pasu, zaradi katerega prihajajo Slovenci semkaj nakupovati? Statistika kaže, da prihaja tostran meje dve tretjini več Slovencev kot pa Italijanov v Slovenijo.

Od Slovencev, ki prihajajo semkaj, ima-

šovanje svojih pravic in zahteva, da se enkrat za vselej napravi konec zapostavljanju in raznarodovanju.

Za časa fašizma nas je bilo pod Italijo skupaj s Hrvati 600 tisoč, pa so pravili da nas je le neznatna peščica. Danes nas je dobrih 80 tisoč in pravijo, da nas je nekaj »prahu«, ki nima pravice do obstanka. Pa je fašizem bridko okusil, kaj se pravi teptati pravice Slovencev in Hrvatov...

Slovenci smo miroljubni in zelo zelo po-

SLOVENSKA DEMOKRATSKA ZVEZA v Gorici vošči svojim pristašem in prijateljem blagoslovljen in vesel božič ter veliko sreče v letu 1961. Istočasno izraža željo, da bi misel resničnega in delujočega bratstva med narodi zmagala in zagotovila utrjenemu človeštvu trajen mir. To želimo posebno za našo zemljo, kjer od časa do časa doživljamo krčevite sunke nespametnega nacionalizma, ki nikomur ničesar ne reši in ohrani, pač vsem samo škoduje, nam najbolj. Naj bi Kristusov nauk o ljubezni segel v srca, da bi vsi izpregledali in doživeli spoznanje, da se na narodnem sovražstvu ne da zgraditi sožitje in boljša bodočnost. Vztrajajmo tudi naprej pri delu za narodno in socialno pravičnost, za naravne in neodstopljive pravice našega naroda.

Gorica, 20. decembra 1960.

VOĐSTVO SDZ V GORICI

jo Italijani dvojno korist: da kupujejo blago, ki ga Slovenci prinašajo, po nizki ceni, in da Jugoslovani pustijo denar tu, ker si nakupijo blago ne po nizki ceni, ampak po tekoči, ki je precej visoka.

Pa pustimo to! Naše ljudstvo terja spo-

trpežljivi, toda ne naivni, kakor bi kaki ostanki mislili, iz fašističnega časa, prenapolnjeni fašističnega duha in mržnje ter sovražstva do nas.

Mera postaja polna in Slovenci smo pri koncu potrpežljivosti.

S seje občinskega sveta

Ko je po raznih sejah občinskega sveta, na katerih se je razpravljalo o novi pogodbi s podjetjem A.T.A. za mestni avtobusni promet prišlo do glasovanja, so se slovenski svetovalci vzdržali z izrecnim poudarkom, da ne morejo glasovati za novo pogodbo, ker svet ni sprejel njihovega predloga, saj opravlja ATA avtobusno zvezo tudi s Pevmo in Oslavjem. Kakor pa je znano, je župan obljubil, da vzame zadevo zopet v pretes, ko mu naši svetovalci predložijo tehno zadevno poročilo.

Na zadnji seji, ko je svet glasoval za novo pogodbo, je komunistični svetovalec dejal, da ne more glasovati za pogodbo, ker se ne mara pozneje kesati in svojega stališča spremeniti, kakor se je to zgodilo s slovenskimi svetovalci, ki so svojočasno glasovali za podjetje Ribi, danes pa zahtevajo zopet promet z mestnim avtobusom družbe ATA.

V zvezi s to komunistično izjavo je dr. Sfiligoj na isti seji takoj pojasnil, da so svojočasno slovenski svetovalci glasovali za Ribijevo podjetje, ker je takrat to podjetje ustrezalo koristim ljudstva. Danes pa zahtevajo, naj prevzame progno podjetje ATA, ker Ribi več ne ustreza in mora občina skrbeti za vse kraje, ne pa samo za nekatere.

K temu pa je treba dodati še sledeče. Komunistični svetovalci so proti podjetju ATA, kakor so proti Ribijevemu, ker so po svojem politično doktrinarskem načelu proti vsaki zasebni pobudi, in vztrajajo

jo na tem, da bi ves promet prevzela občina sama v lastno režijo. Peleg tega gre komunistom tudi za lastno strankarsko propagando in ne za koristi ljudstva, zlasti ne za koristi svobodnega kmeta, katerega so povsod, koder so zavladali, neusmiljeno uničili. V sedanjih razmerah pa bi prevzem mestnega avtobusnega prometa v lastno režijo stal občino najmanj kakih 20 milijonov lir izgube. Izgube, ki bi jo seveda morali plačevati ponajveč kmetje, ki že tako in tako težko prenašajo davčna bremena.

Komunisti pa žanjejo prav tam, kjer se pod težo davkov kmetje pritožujejo in

**AKADEMSKI KLUB V GORICI
ZELI PRIJATELJEM, DOBROTNIKOM
IN SPLOH VSEM SLOVENCEM
BLAGOSLOVLJENE BOŽICNE
PRAZNIKE TER SREČNO IN VESELO NOVO LETO.**

kjer se občine ne morejo rešiti dolga.

Na seji, v petek 10. t.m. se je goriški občinski svet bavil z različnimi interpelacijami v zvezi s D'Annunzijevim spomenikom ki so ga nekateri njegovi častilci postavili v Tržiču, blizu občinske meje z Ronkami.

D'Annunzio je bil tisti, ki je tik po prvi svetovni vojni inženiral pohod na Reko, pa se je moral klaverno od tam umakniti. Velika večina Italijanov sodi negativno o tem vojaškem pohodu, nekateri pa, zlasti bivši udeleženci pohoda in fašisti, zadevo zelo poveljujejo. Sprva so spomenik mislili postaviti v Ronkah, odkoder je D'Annunzio s svojimi odšel na Reko. Tamkajšnji komunistični župan, je poslal pobudnikom silno navdušeno pismo, v katerem je izjavil, da se čuti zelo počaščenega in da pristaja na postavitev spomenika v Ronkah, kjer je on župan.

Pozneje pa je komunistični občinski svet, pod predstvom istega župana zavrnil prošnjo za postavitev spomenika.

Tržiški občinski svet je takoj za tem ponudil prostor, da se spomenik postavi, na tržiških občinskih tleh, kakor se je tudi zgodilo.

Slovesnosti se ni udeležilo veliko število ljudi, toda goriški občinski odbor je poslal tja občinski prapor.

Za to priložnost je skupina izobražencev, skoro samih levičarjev, izdala protest proti proslavljanju D'Annunzija zaradi njegovega pohoda na Reko, s trditvijo, da je D'Annunzio bil tudi predhodnik fašizma. Med podpisniki tega protesta je bil tudi Blagio Marin iz Gradeža, katerega je goriška občina bila dala gromotno pomoč za tisk nekaterih njegovih opisov naših krajev. Zaradi tega je monarhistični svetovalec Pedroni vprašal župana, ali ne smatra za potrebno, da se Marinu v bodoče tako pomoč odpove.

Župan je Pedroniju odgovoril negativno, toda odgovor ni zadovoljil socialdemokratov in komunistov, ki bi bili radi udarili po Pedroniju zaradi njegovih totalitarnih nagibov, ko se drzne kaj takega predlagati in so zaradi tega eni in drugi predložili občinskemu svetu resolucijo.

Toda medtem, ko so socialdemokrati Pedronijevo zahtevo tako obsojili, so komunisti zahtevali obsodbo občinskega

Demokristjani v objemu s fašisti in socialisti v Trbižu

V soboto 26. novembra se je sestal v Trbižu novoizvoljeni občinski svet. Demokristjani so se za izvolitev župana in odbornikov sporazumeli z desničarji (v Trbižu jim pravijo »naci-fašisti«) in s socialisti.

Novoizvoljeni demokristjanski župan je bil do solz ganjen in je ves zadovoljen hvaležno plačeval tako mislovem, kakor nacizmom in socializmu. Seveda ob velikem začudenju pravovernih demokratov, ki kaj takega niso pričakovali. Se manj je ljudstvo iz Rajbla pričakovalo izključitev iz odbora slehernega zastopnika iz tega kraja, ki je po številu prebivalstva največji za samim Trbižem.

Tako so trbiški demokristjani kršili splošno pravilo svoje stranke, da se namreč demokristjani nikjer ne morejo poslužiti glasov skrajnih desničarjev in levičarjev, vstevši socialistov. Poleg tega pa so se trbiški demokristjani izneverili tudi samemu demokratičnemu načelu, da mora biti v odboru zastopano ljudstvo iz vseh krajev občine.

Zaradi tega vlada v občini veliko ogorčenje in se slišijo ostri glasovi o nesramnih odgovorih v zaščito koristi posameznikov na škodo ljudstva. Najbolj prizadeti so seveda pri stvari oni iz Rajbla, ki so verjeli, da je demokristjanska propaganda resnično demokratična in da bodo demokristjani po volitvah držali besedo. Razočarani volivci iz Rajbla se seveda zelo hudujejo in upravičeno protestirajo. Pravijo, da se bodo pritožili naravnost na vodstvo demokristjanske stranke v Rimu.

Nastop trbiških demokristjanov je res nesramen in kviri ugled stranke, ki trdi, da zagovarja demokracijo in pravice ljudstva.

Miklavževanja na Goriškem

Lepa tradicija miklavževanj se je tudi letos ohranila skoraj povsod med našimi ljudmi v splošno veselje otrok pa tudi odraslih.

Pri letošnjih miklavževanjih se je ponovno izkazal Akademski klub, ki je priredil samostojna miklavževanja za osnovnošolske otroke v Jamljah in Skrljevem, obenem pa s svojimi člani pomagal prirediteljem v Dolu, Podgori in na Plešivem.

V Podgori in Skrljevem pa se miklavževanje ni omejilo na razdeljevanje daril, temveč je obsegalo tudi kulturni del, med katerim je član AKG projektil zbranim domačinom kakih sto in morda tudi več zanimivih diapozitivov, ki so prikazovali po večini naše kraje tostran in onstran meje.

Iz Sovodenj

Na praznik Brezmadežne je stopil v veljavo na avtobusni progi, ki pelje skozi našo vas, nov nedeljski vozni red. S tem smo lahko zadovoljni, pa tudi meščani, ki želijo priti v našo in sosedne vasi, tako pa se ne moremo izraziti o voznem redu za delavnike.

Zaradi dosežanega urnika so prizadeti predvsem naši otroci, ki obiskujejo srednje šole v mestu. Avtobus odlože namreč iz Gorice ob 13. uri, medtem ko se pouk zaključuje na nekaterih šolah ob 13.20, na drugih pa šele ob 13.30. Zato bi prosili podjetje ATA, da bi to upoštevalo in preložilo za pol ure odhod prvega popoldanskega avtobusa.

Zlata poroka

Pred dnevi sta med svojimi dragimi praznovala zlato poroko, gospod Ciril Koršič in njegova gospa Josipina, ki že dolgoletni stanujeta v Gorici na Solkanskem polju.

Ob tem lepem jubileju čestitamo slavljencema ter jima iz srca želimo, da bi skupaj preživela zdrava in zadovoljna, kot do sedaj, še mnogo mnogo let.

Srebrna poroka v Sovodnjah

V sredo 16. novembra sta v Sovodnjah slavila srebrno poroko gospod Peter Tomšič in gospa Milka Cavdek. Vrlima zakoncema, ki sta vzgojila štiri otroke, dva sinova in dve hčerki, čestitamo vsi vaščani in jima želimo vse dobro v nadaljnjem skupnem življenju. Gospod Peter je skrben gospodar kmetovalcev in pameten dolgoletni občinski svetovalec. Gospa Milka pa pridna mati in gospodinja. Oba uživata lep ugled pri vaščanih in sploh pri vseh občanah.

Tudi uredništvo »Demokracije« čestita g. Petru in gospe Milki k srebrni poroki. In to ne le v svojem imenu, ampak tudi v imenu vse slovenske demokratične skupnosti, saj sta g. Peter in gospa Milka z otroki vred zvesta demokrata, ljubitelja resnice in zagovornika pravice.

PEVSKI KONCERT

V nedeljo 27. novembra popoldne je bil na Placitu pevski koncert, ki ga je ob priliki praznika sv. Cecilije priredila tukajšnja ZSKP.

Pred velikim številom poslušalcev je nastopilo deset zborov, ki so zastopali skoraj vso Goriško in takoj pokazali, da je naše lepo petje tudi tu v zamestju povsod priljubljeno. Vsi zbori so se kar dobro odrezali, vendar pa je treba priznati da se je prav posebno odlikoval goriški mešani zbor »Ljube Bratuža«, ki ga že več let vodi prof. Filej.

Novost na tem koncertu pa je bil nastop standreškega zbora in mladinskega zbora iz Pevme.

DAROV

V sklad »Demokracije« daruje g. F. B. Gorica lit. 1000.- Iskrena hvala!

Odgovorni urednik:
Prof. IVAN RUDOLF
Tiskarna Adria, d.d. v Trstu

Uredništvo in uprava:
Trst, ul. Machiavelli 22-II. - tel. 3-62-75
Dopisi za uredništvo:
ulica S. Anastasio 1/c - Tel. 23-039
Goriško uredništvo:
Gorica, Riva Piazzetta 18-I.
CENA: posamezna številka L 30.-
Naročnina:
mesečno L 50.- — letno L 600.-
Za izo zmesstvo:
mesečno L 90.- — letno L 1000.-
Poštni čekovni račun: Trst št. 11-7223

Devetnajsta obletnica usmrtitve petih Slovencev

Ta mesec obhajamo devetnajsto obletnico tržaškega procesa, na katerem je fašistično posebno sodišče obsodilo in z usmrtitvami ukrotilo krik slovenskega ljudstva po svobodi. Pa so se motili, kajti zmagala je pravica in fašizma ni več.

Se so sicer na nogah ostanki fašizma, ki nadaljujejo s raznarodovalnim delom fašizma, z zapostavljanjem in z osporovanjem ter neupoštovanjem pravic slovenskega ljudstva v Italiji, toda pravica je na strani ljudstva in mora zmagati v vsem siljaju njene svetosti.

Slovenci se hvaležno spominjamo vseh naših junakov in mučnikov in jim zagotavljamo, da se bomo borili do konca, do popolne zmage, proti vsem našim zatiralcem in raznarodovalcem.

S plemenitim italijanskim narodom hočemo živeti enakopravni tudi dejanski, ne samo na papirju, kakor to mislijo tisti, ki naše enakopravnosti ne marajo!

Slava vsem našim junakom in mučnikom!

Iz Rupe

V nedeljo jutraj je v goriški bolnišnici umrl v šestinsosedesetem letu starosti gospod Franc Cernic, oče našega občin-

skega svetovalca g. Karlota. Ker do tega trenutka ne vemo, kdaj je bil pogreb, bomo o tem poročali v prihodnjem številku.

Preostali zlasti gospodu Karlotu izrekajo globoko sožalje vaščani, prijatelji in uredništvo »Demokracije«.

Tragična smrt

V četrtek 15. t.m. se je po mestu naglo razširila vest, ki je pretresla zlasti nas Slovence, da se je na tragičen način usmrtil 32-letni učitelj Dragovan Cunta. Vedeli smo sicer, da ga že več let muči živčna bolezen, vendar si ni nihče pričakoval kaj takega.

Prizadetni staršem, sestri in ostalim sorodnikom naše iskreno sožalje.

Štipendije pridnim in potrebnim dijakom

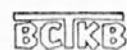
Prejšnji teden so ob prisotnosti goriškega župana in šolskega skrbnika prof. De Vette razdelili v občinskih dvorani edenindvajset štipendij dijakom naše občine, ki so se izkazali pri učenju ali nimajo dovolj sredstev za šolanje.

Med srečnimi dijaki sta tudi Ksaverij Kleindienst, ki je letos zaključil študije na našem klasičnem liceju, in Daša Tomasa, ki sedaj obiskuje prvi razred omenjenega zavoda. Oba sta prejela štipendijo »Mesto Gorica« v znesku 25 tisoč lir.

Pekarna in slaščičarna

*Mihael
Flajban*

želi vesel Božič in srečno novo leto!

Crst - Ul. Carducci 14BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA S.p.A.

GLAVNICA LIR 800.000.000 - VPLAČANIH LIR 100.000.000

TRST, UL. FABIO FILZI ŠT. 10
TELEF. ŠT. 38101 BRZOJAVNI NASLOV: BANKRED

PEKARNA IN SLAŠČIČARNA

JAZBEC

NABREŽINA

GOSTILNA „LUNA“želi vsem cenjenim gostom in prijateljem
vesele božične praznike in srečno Novo leto!

TRST

Ulica Cellini, 1

ŠTRAJN AVGUŠTIN

JESTVINE IN PFKARNA

želi vesel Božič in srečno novo leto!

DOLINA

TRGOVINA JESTVIN

Cence Dominik

želi vesel Božič in srečno novo leto!

Sv. Kríž 125

SEMENA IN KMETIJSKE POTREBŠČINE

Furlani Edvard

želi vesel Božič in srečno novo leto!

TRST - ULICA MILANO 18

MANUFAKTURA IN KRAMARIJA

ČEPAR PETER PAVEL

želi vesel Božič in srečno novo leto!

TRST - Ulica Udine št. 36

Svojim cenjenim odjemalcem in prijateljem želi vesel božič in srečno Novo leto!

Crtdka Uršič Albert

ZALOGA VINA IN LIKERJEV

Crst - Ulica C. Rittmeyer 1 - Tel. 23-148

TRGOVINA JESTVIN V DEVINU

Gruden Josip

želi svojim cenjenim odjemalcem, gostom in prijateljem vesele božične praznike in srečno novo leto!

TRGOVINA JESTVIN

Davorin Radovič

želi vesel Božič in srečno novo leto!

NABREŽINA - KAMNOLOMI

PEKARNA IN SLAŠČIČARNA

Karel Franceschin

TRST - TRG LIBERTÀ 6 - TEL. 38-984

želi svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem
vesel Božič in uspeha polno novo leto!MEHANIČNA DELAVNICA
IN TRGOVINA RADIO-APARATOV
SIVALNIH STROJEV - DVOKOLES**Tvrđka KNEZ WALTER**

želi vesel Božič in srečno novo leto!

TELEFON 22-523

NABREŽINA

TVRDKA UDOVIČ*Slovenska modna trgovina*
TRST - Trg Ponterosso 5
Ulica Mazzini 44

želi vesel Božič in srečno novo leto!

KAVARNA

BAR

*„Cellini“*vošči vsem svojim
cenjenim klientom
srečno in veselo
Novo leto!

TRST - ULICA CELLINI, 3

MESNICA

Viktor Fornasari

želi vesel Božič in srečno novo leto!

DEVIN

KROJACNICA
IN KONFEKCIJSKA TRGOVINA**VIKTOR PETELIN**želi svojim cenjenim klientom vesel
Božič in srečno novo leto ter se jim
priporoča za nadaljnjo naklonjenost.

NABREŽINA 145

KROJACNICA ZA DAME IN GOSPODE

BAUČER - SMRDEL

želi vesel Božič in srečno novo leto!

VIALE XX SETTEMBRE 22

TELEFON 967-96

Trgovina Radio Sosična Opčinah je razsvetlila
za božične praznike veliko
smreko v parku Marija-
nišča.Vsem vaščanom želi
vesel božič in srečno
Novo leto.*Voščilu se pridružuje tudi Marijanišče***Ciril Budihna**TRGOVINA
Z MESANIM BLAGOM

želi vesel Božič in srečno novo leto!

Ul. Veniero, 6

GORICA

GOSTILNA

Karel Fiegel

želi vesel Božič in srečno novo leto!

Trg De Amicis, 11

GORICA

TRGOVINA S ČEVLJI

ČOTAR ANDREJ

želi vesel Božič in srečno novo leto!

Raštel, 34

GORICA

TRGOVINA JESTVIN

Brumat

želi vesel Božič in srečno novo leto!

Ul. Rafut, 9

GORICA

URARNA IN ZLATARNA

M. ŠULIGOJ

želi vesel Božič in srečno novo leto!

Ul. Carducci, 19

GORICA

Elija ČukRADIO APARATI
SIVALNI STROJI - KOLESA

želi vesel Božič in srečno novo leto!

TRG CAVOUR, 9

GORICA

TRGOVINA JESTVIN

Jože Cigoj

želi vesel Božič in srečno novo leto!

Ul. Monache, 17

GORICA

DROGERIJA

Doro

želi vesel Božič in srečno novo leto!

GORICA
KORZO ITALIA 32 - TEL. 26-83*Josip Visintin*

URARNA IN ZLATARNA

želi vesel Božič in srečno novo leto!

Ul. Monache, 9

GORICA

Vesele božične praznike in
srečno novo leto želi članom
in vsem občanom**KMEČKO
DELAVSKA ZVEZA**

ŠTEVERJAN

Vesele božične praznike in
srečno novo leto želi:**F. TERPIN**Jestvine — Kmetijski stroji
in druge potrebščine

ŠTEVERJAN — Tel. 47-75

TRGOVINA JESTVIN

JOSIP ŠKABAR

želi vesel Božič in srečno novo leto! OPČINE - Narodna ulica

Društvena gostilna - Opčine

Svojim klientom in prijateljem želi vesel Božič in srečno novo leto!

TRGOVINA
Z JESTVINAMI**Gregorič Marij**T R S T
ul. Torrebiana 41

želi vesel Božič in srečno novo leto!

Svojim cenjenim klientom in prijateljem želi srečno novo leto!

Restavracija Daneu

OPČINE

NARODNA ULICA

JOSIP JERJANželi vesel Božič
in srečno novo leto!TRGOVINA JESTVIN
v TRSTU, ul. Baiamonti 11
in v DOLINI
PEKARNA
v TRSTU ulica CombiPEKARNA - SLASČICARNA
IN TRGOVINA JESTVIN**Zora Čok**

želi vesel Božič in srečno novo leto! OPČINE - Narodna ulica

TRGOVINA S SADJEM
IN ZELENJAVO**Angelo di Sciascio**želi vesel Božič in srečno novo leto!
Narodna ulica OPČINE

STROJNO MIZARSTVO

**MILIVOJ
PERTOT**želi vesel Božič in srečno novo leto!
BARKOVLJE BOVETO 12

Svojim klientom in prijateljem želi srečno novo leto

Milan Ambrožič

AVTORIZIRANI ELEKTRICIST

Viale Miramare, 29 - Tel. 29-322

T R S T

TRGOVINA JESTVIN

DRAGO KUKANJA

želi vesel Božič in srečno novo leto!

NABREŽINA

Pangos

TRGOVINA S PREMOGOM IN OSTALIM KURIVOM

želi vesel Božič in srečno novo leto!

NABREŽINA

Tvrška A. PERTOT
TRST - ULICA GINNASTICA, 22 - TEL. 95-998IMA V ZALOGI VELIKO IZBIRO ŠTOFOV
IN PODLOG [PO KONKURENČNIH] CENAH

Želi cenjenim klientom

vesele božične praznike

in srečno novo leto!

Radio SossiRadio in televizijski aparati - Štedilniki in
peči najboljših znamk - Električni material

želi vesel Božič in srečno novo leto!

OPČINE

Ulica Salici 1 vogal Proseške ceste

LESNA TRGOVINA

„CALEA“ S. n. c.

želi vesel Božič in srečno novo leto!

Telefon 90441

TRST, Viale D'Annunzio 24

TRGOVINA S SADJEM
IN ZELENJAVO**KALIN**

želi vesel Božič in srečno novo leto!

OPČINE, vogal Narodne in Proseške ulice

Želi vesel Božič in srečno novo leto!

PEKARNA - TRGOVINA JESTVIN

Sosič

Telefon 21-049

OPČINE - Proseška 10

- EMAJLIRANI ŠTEDILNIKI IN PEČI
NAJMODERNEJSIH OBLIK NA VSA
GORIVA
- POPOLNA OPREMA ZA KUHINJE, RE-
STAVRACIJE, IZ EMAJLA NERJAVE-
CEGA (INOX) JEKLA ITD.
- ELEKTRIČNI LIKALNIKI, SESALCI ZA
PRAH, PRALNI STROJI, GRELCI ZA
VODO, HLADILNIKI
- DEKORATIVNI PREDMETI UMETNE
OBRTI, OD KERAMIKE DO BRUSENE-
GA KRISTALA
- LESTENCI, TER VSEH VRST ELEKTRIC-
NIH LUCI, KLASIČNE IN MODERNE
OBLIKE

KeržeT R S T
PIAZZA S. GIOVANNI, 1
TEL. 35-019**Tržaška prekajevalnica**

SALUMIFICIO TRIESTINO

*Dukcevič & C.*želi vesel Božič
in srečno novo leto!TOVARNA IN SKLADIŠČE
ŽAVLJE, industrijska cona**TVRDKA****P. Udovič**VELETRGOVINA Z VRVMI
MORSKO TRAVO, ŽIMO IN SLIČNOželi vesel Božič
in srečno novo leto!

T R S T - ULICA MILANO 29 - TELEFON 23-828

TRGOVINA Z JESTVINAMI

KAREL MALALAN

želi vesel Božič in srečno novo leto!

T R S T

Ulica Udine 3

TRGOVINA
ZELEZNINE**Josip Terčon**

želi vesel Božič in srečno novo leto!

NABREŽINA

JESTVINE

Justina Gustinčič

želi vesel Božič in srečno novo leto!

SV. KRIŽ, 340

DAMSKI
IN BRIVSKI SALON**DEVETAK STANKO**

želi vesel Božič in srečno novo leto!

Tel. 20-123

NABREŽINA

KAVARNA - BAR

TERČON

želi vesel Božič in srečno novo leto!

NABREŽINA

TOVARNA SODAVICE

Frankovič

želi vesel Božič in srečno novo leto!

NABREŽINA

PEKARNA
IN GOSTILNA**Grilanc Marij**

želi vesel Božič in srečno novo leto!

NABREŽINA

ZAVLJE

NOVA TRGOVINA

DORČE TERČON
ZELEZNINA - DROGERIJA

želi vesel Božič in srečno novo leto!

SESLJAN

ZOBOZDRAVNIK

Dr. Stanislav Pavlica

želi vesel Božič in srečno novo leto!

T R S T

Ul. C. Ghega, 9 - Tel. 31-813

Viljem Pauletič
JESTVINE

želi vesel Božič in srečno novo leto!

STANDREZ, 110

TRGOVINA JESTVIN

Ivan Velišček

želi vesel Božič in srečno novo leto!

Ul. Monte Santo, 91, tel. 3285 - GORICA

IVAN FRANKO
TRGOVINA S ČEVLI

želi vesel Božič in srečno novo leto!

Corso Verdi, 32

GORICA